

sosyalist işçi

Sayı 474 | Şubat 2014 | 4 TL

YETTİ ARTIK

Yolsuzluğu
Cuntacıyı
AK'lama

YETTi! ARTIK!

Yolsuzluğu da Ergenekoncuları da AK'lama

Derin bir yolsuzluk soruşturması, inanılmaz bir hızla Balyoz ve Ergenekon davasından ceza yiyen darbecilerin yeniden yargılanması tartışmasına bağlandı. Bu eğilim, hem yolsuzluk yapanları hem de Ergenekoncu ve Balyozcuları aklamayı hedefliyor. HSYK'nın yapısını 2010 öncesine döndürerek tümüyle hükümete bağlamaktan yolsuzluk soruşturmasını yapan yargı mensuplarının ve kolluk güçlerinin tasfiye edilmesine kadar bir dizi hukuksuzluk gündemde.

- ✓ Yolsuzluk yapanların yerinin Ergenekoncuların yanı olduğunu,
- ✓ Yolsuzluk ve rüşvet ilişkilerine bulaşan tüm siyasilerin istifa etmesini ve soruşturmaların tam bir şeffaflık ve tarafsızlık içinde yürütülmesini
- ✓ Yargının hükümete bağımlı hale getirilmemesi gerektiğini, yargının yürütmeden bağımsızlığının demokratik

bir rejimin koşullarından birisi olduğuna dikkat çekerek, 2010'da değişen HSYK yapısının yeniden değiştirilerek hükümete bağımlı hale getirilmemesini,

- ✓ İktidarın yargıyı baskı altına almak için oluşturduğu her fiilin suç olduğuna dikkat çekerek, yolsuzlukların örtülmemesi gerektiğini savunuyoruz.

Çok açık ki;

- ✓ Devlet yapılanması içindeki yasadışı tüm odakların açığa çıkartılmasının yolu daha fazla demokrasi ve daha fazla şeffaflıktan geçiyor.
- ✓ Çözüm, barış ve demokratikleşme yönünde yepyeni adımların hızla atılmasının gerekli olduğu her geçen gün açığa çıkıyor.
- ✓ Demokrasi, yeni ve demokratik bir anayasa yönünde verilecek mücadelenin ürünü olacaktır.

İMZACILAR

Ali Bilge, Arife Köse, Asu Aksoy, Atilla Dirim, Atilla Tuygan, Ayşe Erzan, Ayşe Günaysu, Ayşe Demirbilek, Ayşe Gözen, Baskın Oran, Besim Delaloğlu, Bülent Somay, Cafer Solgun, Can Irmak Özınanır, Canan Şahin, Çağatay Anadol, Çağla Oflas, Cemal Uşşak, Cemal Yardımcı, Cengiz Aktar, Elif Dasdarlı, Eren Keskin, Erol Katircioğlu, Ersin Damarsardı, Evren Ergeç, Faruk Sevim, Fatma Türe, Ferda Keskin, Ferdan Ergut, Ferhat Kentel, Garo Paylan, Görkem Yeltan, Gürhan Ertür, H. Baha Coşkun, Hale Sözmen, Halim Bulutoğlu, Haluk Ünal, Hakan Gürvit, Hakan Tahmaz, Hale Sözmen, Hasan Fehmi Özer, İkbâl Polat, İrvin Cemil Schick, Jale Mildanoğlu, Kelemet Çiğdem Türk, Kemal Başak, Kerem Kabadayı, Korhan Gümüş, Kuban Kural, Leman Yurtsever, Levent Şensever, Ludmilla Büyüm, Mahmut Boynudelik, Maya Arakon, Mehmet Bekaroğlu, Mehmet Dağ, Meltem Oral, Mesut Varlık, Mustafa Arslantunalı, Mücteba Kılıç, Murat Aksoy, Mustafa Paçal, Neşe Erdilek, Nil Mutluer, Nora Şeni, Nuran Yüce, Nurcan Kaya, Ozan Tekin, Ömer Faruk Gergerlioğlu, Ömer Madra, Pelin Cengiz, Roni Margulies, Samet Mengüç, Semih Gümüş, Samim Akgönül, Selami Gürel, Serdar Kordu, Seyfettin Gürsel, Sinan Özbek, Şanar Yurdatapan, Şenol Karakaş, Şevki Evrendilek, Şirin Tekeli, Talat Ulusoy, Tamer Kayaş, Tolga Tüzün, Turgay Ogur, Ufuk Uras, Ümit İzmen, Ümit Kıvanç, Ümit Şahin, Veli Deniz, Viki Ciprut, Volkan Akyıldırım, Yener Orkunoglu, Yıldız Önen, Yüksel Selek, Zeynep Tanbay, Zeynep Tozduman, Ziya Taner Koçak

Yetmez ama evet kampanyasının gücü ve haklılığı

Şenol Karakaş

DOĞAN TARKAN son yazısında “yetmez ama evet” kampanyasının üç temel amaca sahip olduğunu sade bir biçimde anlatmıştı: “En önemli olarak subaylar sivil mahkemelerde yargılanabilecekti. ‘Yetmez Ama Evet’ diyenler bunu mümkün kıldı, (...) ikinci önemli nokta, 12 Eylül generallerinin yargılanmasının mümkün hâle gelmesiydi. Ulusalıcılar, ‘AKP, 12 Eylülcüler yargılayamaz’ dediler ve ‘hayır’ oyu verdiler. 12 Eylül generalleri bugün yargılanıyor ve haklarında ömür boyu hapis cezası isteniyor (...) Referandum’un üçüncü önemli maddesi ise HSYK’da görev alacakların seçilme yönteminin değiştirilmesiydi.” (marksist.org, Ulusalci sosyalistler gene çıkmazda...)

Bu üç temel değişiklik, sosyalistlerin referandumda “yetmez ama evet” sloganı etrafında muhtemelen, etkileri hala süren güçlü bir kampanya sürdürmesi için yeterliydi. Ama bu kampanya, bir dizi çok önemli vurguya daha sahipti. Bunlardan birisi, “yetmez ama evet” kampanyasını yapanlar, Kürt sorununda çözümü, kalıcı bir barış sürecinin gelişmesini savunuyordu.

Bir yandan da çözüm sürecini de kapsayacak, yeni, demokratik bir anayasanın gerekli olduğu yönündeki propaganda, “yetmez ama evet” kampanyası boyunca sosyalistler tarafından sık sık dile getirildi.

Referandumun ardından bir dizi gelişme gerçekleşti ve her bir gelişme, kampanyanın ne kadar haklı olduğunu gösterdi. Askerler ve darbe girişimine zemin hazırlamak için örgütlenenler teker teker cezalar yedi. Balyozcular, ağırlaştırılmış müebbet hapisle cezalandırıldı. Veli Küçük ve silah arkadaşları müebbet cezalar yediler.

Öte yandan 2010 referandumundaki maddeler sayesinde, Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya hakkında darbecilik suçlamasıyla dava açıldı. Bu davanın sonlarına gelindi ve her iki isim de müebbet hapisle yargılanıyor.

2013 yılı, Kürt sorununda çözüm için, Kürt halkının gasp edilen, inkâr edilen tüm haklarının tanınması açısından, yeni ve radikal bir sürecin başladığı bir yıl oldu. Askeri vesayetin gerilemesine paralel bir şekilde, Kürt halkının başındaki en önemli belalardan birisi, Ergenekoncuların hareket alanı daraldıkça, Kürt sorununda çözüm yönünde adımlar atılmaya başlandı. 2013 yılı Newroz’unda PKK lideri Abdullah Öcalan’ın mesajları milyonlarca insana ulaştı. Kürt sorunu, siyasal alana taşındı, diyalog ve müzakere yönünde beklenmedik bir hızla adımlar atıldı. BDP temsilcileri PKK liderleriyle Abdullah Öcalan’ın mesajlarını tartışmaya, çözüm konusunda kendi fikirlerini aktarmaya uygun bir politik iklim bulmuş olabildiler. Abdullah Öcalan ise aylar süren tecrit koşullarına rağmen geliştirdiği politik önerileri, hem Türkiye kamuoyuyla hem de Kürt hareketinin çeşitli düzeyleriyle tartışma olanağı bulabildi.

Bu adımların hiçbirisi, referandumda yaşanan değişikliklerin olmadığı koşullarda atılamazdı.

“Yetmez ama evet” kampanyası kesin bir zafer kazandı. Referandumda ve referandum sonrası öngörülerin teker teker hayata geçmesinde bu böyle. Biz sosyalistler, yüz binlerce insanı harekete geçiren

bu kampanyanın çok geniş bir koalisyonun bir araya gelme sloganı olacağını düşünüyorduk bu kampanyayı hazırlarken, kampanyanın içeriğini tartışırken. Ama, bu sloganın tamamı şöyle: “Batıda yetmez ama evet, Kürdistan’da boykot!” Kürdistan’da, Kürtlerin özgürlüğü için mücadele eden siyasal öznenin taleplerini, her seçimde olduğu gibi, 12 Eylül referandumunda da sahiplendik ve savunduk. Zaten referandumda, “yetmez” dememizin bir nedeni de, referandum öncesinde Kürtlerin taleplerinin ciddiye alınmaması, Kürt hareketinin sözcüleriyle masaya oturulmamasıydı.

Referandumdan hemen sonra, bugünlerde eskiden bizimle beraber yürüyenlerin bir kısmının asla kavrayamadığı bir vurguyu öne çıkarttık: “Bundan sonra mücadele, ‘yetmez’ diyenlerle, ‘evet’ diyenler arasında yaşanacak!”

Bir burjuva liderliğe sahip olan AKP’nin referandumdan sosyalistlerle aynı sonuçları çıkartması da Abdullah Öcalan’la aynı sonuçları çıkartması da beklenemezdi. Nitekim öyle de oldu. Özellikle yeni ve demokratik bir anayasanın hazırlanması konusunda, sadece MHP ve CHP değil, AKP liderliği de arabayı yokuşa sürdü. Sadece, bu kritik, yeni-demokratik anayasanın hazırlanması konusunda değil, Türkiye kapitalizminin müdahale ettiği her alanda, AKP ile “yetmez” diyen sosyalistler arasında bir mücadelenin yaşanacağını öngörmek için deha olmaya gerek yoktu. Bunu göremeyenler, referandumda “hayır” taktiğini öne çıkartanlar oldu. Onlar, demokratik bir değişim, on yıllardır savunulan değişim yönündeki taleplere, darbecilerin yargılanmasının kapısını açan düzenlemelere “hayır” dedikleri için, ne kadar çırpınırlarsa çırpınsınlar, oyun dışına düşmüşlerdi. Bu çevreler 13 Eylül 2010’dan beri sol adına uzatmaları oynuyorlar. Teorik ve siyasal metabolizmalarındaki ulusalcı genler, her politik gelişmede daha da belirgin bir şekilde

görülüyor.

Bu çevreler, “yetmez ama evet” kampanyasını yapan sosyalistleri kasıtlı ve benzeri görülmemiş bir çabayla AKP yandaşı yapmak için o kadar çok uğraştılar ki, kısa süre içinde Recep Tayyip Erdoğan’la “pişti” olacaklarını göremediler. Referandumda anayasadaki değişiklikleri yetersiz ama olumlu bulanlara karşı, hayır oyu veren %42’lik kesimi, yani CHP ve MHP kitlesini “solun tabanı” ilan ettiklerinde, siyasal intiharları gerçekleştirmiş vaziyetteydi. Üstüne bir de, 17 Aralık 2013 günü başlayan yolsuzluk operasyonlarını karalamak ve çarpıtmak için başbakan Erdoğan’ın, “12 Eylül referandumunda HSYK’daki bir dizi değişikliği yaparak yanlış yaptık” demesiyle, çok daha vahim bir siyasal pozisyona itildiler. Erdoğan, “Hayırcı” oldu. Ulusalcılar, Erdoğan’ın AKP’nin boğazına kadar batmış olduğu yolsuzluk dosyalarını savuşturmak için yaptığı hamlelerin siyasal ifadesini dile getirmiş olduklarını şaşırarak gördüler.

Yargının AKP vesayetine girmiş olduğu iddialarının ne kadar çürük olduğu da ortaya çıktı. AKP liderliği, şimdi de, Ergenekoncuları, Balyozcuları aklamak için çabalıyor. Ulusalcılar, askeri vesayeti aklama konusunda da, Erdoğan’la pişti oldular. Bu yüzden, referandumdan sonra, mücadelenin “evet” diyenlerle, “yetmez” diyenler arasında cereyan edeceğini düşünenler, bir kez daha haklı çıktı. “Yetti artık! Yolsuzluğu da Ergenekoncuları da AK’lama” kampanyası sahip olduğu siyasal netlik, “dün”le kurduğu tutarlı bağlantı ve yoksul, emekçi kitleler arasında yolsuzluk ve askeri vesayeti aklama çabasından rahatsızlık duyanları etkileme gücüyle, bu öngörünün haklılığının tescili oldu.

Darbe yok, demokratik kazanımlara saldırı var!

Volkan Akyıldırım

Ne Ergenekon “derin”, ne yolsuzluk, KCK ve Gezi iddianamelerini yazan savcılar ne de AKP’li bakanların kurduğu rüşvet çarkı “paraleldir.” Karşımızdaki tek suçlu mevcut devlet aygıtıdır.

BAŞBAKAN VE AKP SÖZCÜLERİ, dört bakanla çocukları, bir belediye başkanı, konut sektörünü yöneten kamu görevlilerinin inşaat patronlarıyla kurduğu rüşvet ve yolsuzluk çarkını açığa çıkartan 17 Aralık operasyonunun bir darbe olduğunu ileri sürüyor. Hükümeti devirmek için tezgâhladığı söylenen darbenin Gezi Parkı direnişi ile başladığını savunuyorlar.

Bir darbe varsa ona ilk karşı çıkacak olan, 12 Eylül darbecilerine, 28 Şubat’ın generallerine, Ergenekon’a karşı sokakta mücadele eden, 12 Eylül referandumunda “Batı’da yetmez ama evet Kürdistan’da boykot” diyen Sosyalist İşçi ve DSİP’tir.

Bugün ise ortada darbe falan yok. 3,5 milyondan fazla insanın katıldığı demokratik protestoları ile

Türkiye tarihinin en büyük yolsuzluk ve rüşvet soruşturmasını “darbe” olarak nitelemek, gerçekte darbelerin nasıl olduğunu gizlemek, darbe kavramı sulandırmaktır. Gerçek bir darbenin tarlasını sulamak için bundan daha iyi propaganda olamaz.

AKP liderliği seçmenlerinin en çok neye tepki göstereceğini iyi bildiği için darbe kartını oynuyor.

DARBELERİ KİM YAPAR?

27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül ve 28 Şubat darbelerinin gerçekleştiği, 2005-2009 yılları arasında birçok başarısız darbe girişiminin yaşandığı, darbecilerin yargılanıp cezalandırıldığı Türkiye’de, seçilmiş hükümetlerin atanmışlar tarafından devrilmesine karşı olmak demokrat olmanın asgari koşuludur.

Darbeleri devletin silahlı gücü yapar. Bu silahlı güç ordudur. Yani bir ülkede darbeden söz ediliyorsa ordunun konumuna, bir cuntanın eylemde olup olmadığına bakmak gerekir.

AKP hükümeti düne kadar kendisini devirmek için karargâhlarında türlü türlü planlar yapan TSK ile bugün kol koladır. Kendisine devirmek isteyen Ergenekoncu generalleri salmaya hazırlanmaktadır.

Darbe dediklerinde orduya bakılacağını çok iyi bilen Erdoğan ve danışmanları “Yargı ve polis cuntası” lafını ortaya attı.

Ordu doğrudan yönetime el koyabileceği gibi arkasında durduğu yargıçlara darbe de yaptırabilir. Ancak ordunun desteği olmadan yargıçlar darbe yapamaz.

1 Haziran 2013 İstiklal Caddesi, Beyoğlu. Gezi direnişi ile AKP saflarında başlayan çatlak bugün siyasi krize dönüştü.

Gezi'yi ve yolsuzluk soruşturmasını darbe olarak nitelendiren Erdoğan, darbe kavramını sulandırıyor. 12 Eylül 1980 darbesi sonrası sokaklardan bir kare.

Asker sayısı, ağır silahlar, tanklar ve uçaklar orduyu her zaman devletin diğer silahlı gücü polis örgütlenmesinden üstün kılar. Yani polisler ordu içindeki bir güçten destek almadan tek başlarına darbeye kalkışamaz.

Darbe iddiasının bir balon olduğunu gelişmeler göstermiştir. 2 haftada binlerce polis şefi, savcı ve hakim yeri değiştirildi. 17 Aralık soruşturmasının savcılar davadan el çektiler, yerine yeni savcılar kondu ve iddianame baştan yazılıyor. Hükümet yanlısı polisler, hükümet yanlısı olmadığı söylenen polisleri soruşturmakta. Mahkemelere müdahale üstüne müdahale yapılırken, HSYK bütünüyle hükümete bağımlı bir yapıya geri döndürülmek istenmekte. Hükümet 1,5 ayda sürece hakim olmuş ve üstünlük sağlamış gözüküyor. Ordu ise sessizce hükümetin arkasında beklemekte.

PARALEL DEVLET VAR MI?

Askeri vesayet savunucularının safına geçen AKP, kendisine karşı girilmiş bir darbeyi "paralel devletin" yaptığını söyleyerek milyonlar gözünde yaptıklarını meşru hale getirmeye çalışıyor.

Gülen cemaati ile özdeşleştirilen, polis ve yargıyı tamamen el geçirdiği söylenen, bir çok devlet kurumunu dışarıdan yönettiği iddia edilen bu yapının varlığını tartışmadan önce "paralel devlet" kavramının kendisini sorgulamak gerekir.

Devlet, egemen sınıfın şiddet aygıtıdır. Eli silahlı adamlar, yani ordu,

polis, gizli istihbarat örgütleri ve mahkemelerdir. Kapitalistlerin sınıf egemenliğini garanti altına alan yasaların ve yasadışı işleyişin sürmesini sağlayan bürokratlardır. Toplumunun tümünün çıkarlarını temsil ederek tüm sınıfların üzerinde gibi kendini gösteren devlet, burjuvazinin ve küçük burjuvazinin tüm katmanlarının, etnik ve dini toplulukların içinde güç mücadelesi verdiği, nüfuz etmek istediği siyasal bir organizasyondur.

Ne Ergenekon "derin", ne yolsuzluk, KCK ve Gezi iddianamelerini yazan savcılar ne de AKP'li bakanların kurduğu rüşvet çarkı "paraleldir." Karşımızdaki tek suçlu mevcut devlet aygıtıdır.

Türkiye Cumhuriyeti, kurulduğu günden bu yana para babalarının rüşvetlerini yiyen ve onların her dediğini uygulayan, verginin büyük bölümünü işçi sınıfından toplayıp kamunun parasını sürekli yağmalayan bir kapitalist devlettir.

"Paralel" ya da "derin" devlet gibi kavramlar, mevcut devlet aygıtını, bu aygıtın işçi sınıfına ve emekçilere karşı örgütlenmiş karakterini, zorbalığını ve yozlaşmışlığını perdellemeye yarıyor. Komplo teorileri, sadece devletin güçlenmesine hizmet ediyor.

Gezi ile başlayan, hükümetin der-shaneleri kapatma kararı ile derinleşen, 17 Aralık operasyonları ile doruğuna çıkan kapışma, AKP hükümeti içindeki çatlağın büyümesi

ve devlet içinde güç mücadelesine dönüşmesidir.

CEMAATE KARŞI MÜCADELE Mİ ETMELİYİZ?

Kapışmanın bir tarafı Gülen hareketi. Kurulduğu günden geçene yıla kadar 10 senelik bir süreçte AKP içinde yer alan bu dini cemaat yüzde 25'lik kısmını elinde tuttuğu der-shaneler kapatılmak istenince ittifakı bozdu ve muhalefete geçti.

Erdoğan ve AKP'liler şimdi yıllardır Perinçek gibilerin anlattığı gibi cemaatin devleti ele geçirdiği, yargının ve polisin tümünden onların eline geçtiğini savunuyor. "F tipi" örgütlenmenin mağduru olan Ergenekon sanıkları Yeni Şafak gibi gazetelerde manşetten konuşturuluyor. Hükümet ve AKP'li kalemşörler "cemaat darbesine" karşı demokrasi için hükümeti desteklememiz gerektiğini söylüyor.

Bir dini cemaat üzerine sosyalistlerin ilk söyleyeceği şey her türden dini cemaat, tarikat ve inanç üzerinden devlet baskının kalkmasıdır. Dini cemaatleri yasaklayan, üzerlerinde baskı kuran, üyelerini fişleyen baskıcı devlet uygulamaları son bulmalıdır.

Cemaatleri var eden şey zaten baskıdır. İşçilerle ve patronları sanki aralarında hiçbir sınıf farkı yokmuş gibi birleştiren cemaatlerin varlık nedenlerinin ortadan kalkmasını istiyoruz.

Gülen cemaati, devletçi ve milliyetçi, egemen sınıfın tüm partileriyle iş yapmaya hazır pragmatik burjuva tutumuna sahip olmasına rağmen on yıllardır TC'nin düşmanlar listesinde yer alıyor. 2008'de Ergenekon soruşturması ile askeri vesayet geri itilirken Gülenciler görünür hale geldi.

Bir devlet memuru siyasi partiye üye olabileceği gibi, bir cemaatin üyesi de polis, savcı, hakim olabilir. Bir Gülençi savcı ya da polis şefi olduğunda bizi ilgilendiren bu devlet adına yaptıklarıdır.

KCK tutuklamalarını AKP hükümeti ve TC devleti yaptı. Bu iddianame-leri hazırlayan Gülenli savcılar, tutuklamaları yapan Gülenli polisler bu devletin görevlileriydi. Bu hiç de paralel olmayan, rutin devlet işleyişidir. Savcının, polisin MHP'li mi, Gülenli mi, Milli Görüş'çü mü olduğuna bakmayız, devlete karşı mücadele ederiz.

Devlet baskısı altında olan, mensupları tek tek fişlenip takip edilen bir dini cemaat yargı ve polisin tümünü, hatta Başbakan'a göre ana muhalefet partisi CHP'yi bile ele geçirmişse Türkiye'de devlet bitmiştir! Ancak bu devletin hiç de bitmediği, ortaya dökülen çürümüşlüğü kapatmak için hızla organize olduğu, yolsuzluk soruşturmalarının üzerinin hızla örtülmesinden belli.

Sosyalistler hiçbir dini cemaatin liderini muhatap almazlar. Gülen cemaatinin gücü hep abartıldı. Gülenlilerin gücünün abartılması ve baskıya uğramalarının sonucu, cemaatin daha da kenetlenmesi ve ömrünün uzamasıdır. Her dini cemaat gibi Gülenlilerin içinde işçiler ve patronlar var. Her İslami hareket gibi bu hareketin de liderliğini burjuvalar yapıyor. Bir dini cemaate karşı açılan her savaş o cemaatin üyesi olan işçileri patronlarla yakınlaştırır. Biz bu yakınlaşmaya kökten karşıyız, bu yüzden hiçbir dini cemaate karşı mücadele etmeyiz. Bir dini cemaate karşı savaş açan devletle yan yana düşmeyiz. Cemaatin liderliği tarafından savunulan (örneğin dershanelere dokunulmaması) burjuva politikalara karşı siyasi mücadele verimiz ve tabanındaki işçileri sosyalizme kazanmaya çalışırız.

YAŞANAN ULUSLARARASI KOMPLO MU?

Ordusuz darbe tezinin inandırıcılık problemi, komplot teorileriyle çözülüyor: "Faiz lobisi", "Faiz lobisi", Türkiye'nin gelişmesini istemeyen "dış mihraklar"... Erdoğan ve adamları, kemalist eğitim

sistemine, sınıflarda, evlerde ve kışlalarda belletilen milliyetçiliğe güveniyor.

Türkiye'deki bütün egemenler, kendi pisliklerinin üzerini örtmek için suçu dışarıya atar. Dünün favori düşmanları SSCB ve Doğu Bloku iken, bugünün popüler düşmanları ABD ve İsrail. Erdoğan, Gezi direnişini başlatanların da yolsuzluk soruşturması yaptıranların da "bu güçler" olduğunu ima ediyor. ABD'nin dostluğunu ve NATO üyeliğini kutsal gördükleri için doğrudan isimlerini zikretmek yerine "faiz lobisi" gibi uyduruk ve bulanık bir tanıtımı dolaşıma soktular.

Gezi direnişini başlatan Erdoğan'ın emriyle barışçıl protesto yapan gençleri yerlerde tekmeleyen, gaza boğan polislerdir. Aktivistlerin çadırlarını yıkan İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin zabıtalardır. Gezi Parkı ağaçlarını kesip yerine AVM ya da kışla dikme kararıdır. Bu karar demokratik yolla itiraz edenlere karşı uygulanan Türkiye Cumhuriyeti devletinin terörüdür.

17 Aralık soruşturmasını başlatan Türkiye tarihinin en büyük yolsuzluğu, bu yolsuzluğun ayyuka

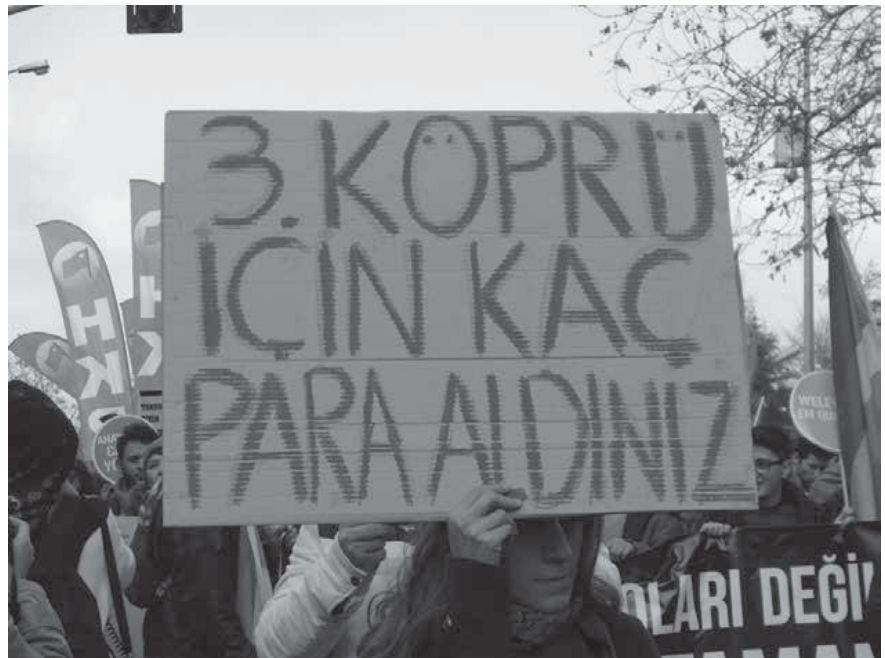
çıkması ve gizlenemez hale gelmesidir. Rüşveti alan, haklarında soruşturma başlatılan, çocukları tutuklanan, sonunda istifa etseler de Erdoğan tarafından aklanan AKP'li bakanlardır.

Küresel kapitalizm rekabete dayalı bir sistem. Elbette her kapitalist devlet, kendi egemen sınıfının çıkarları için rakip devletlerin güçsüzleşmesini ister. Her emperyalist güç, hegemonya için başka devletlere müdahale eder.

Ancak konuştuğumuz aşırı yoksul bir Afrika ülkesi değil, ABD ve Batı'nın sadık dostu, G-20 üyesi, iç ve dış sömürgeleri olan, işgal için başka ülkelerde askeri birlikleri bulunan Türkiye'dir. "Faiz lobisi", "uluslararası komplot" diyen Erdoğan, Kemalistlerle aynı dilden konuşuyor. Milliyetçilikle AKP'nin boğazına kadar battığı pislik unutturulmak isteniyor.

AKP BÜYÜK SERMAYENİN ÇIKARLARIYLA TERS DÜŞTÜĞÜ İÇİN Mİ BUNLAR OLUYOR?

"Ne pahasına olursa olsun Erdoğan ve hükümet gücünü kaybetmesini" çizgisi, "paralel devlet", "faiz lobisi", "uluslararası

17 Aralık'tan 5 gün sonra Kadıköy'de yapılan Kent Mitingi'nde KEG aktivistleri rant için doğayı yıkanları protesto ediyor.

komple” tezlerinin zayıflığı karşısında bir de sınıfsal açıklamada bulunuyor: “Darbe var, bu darbeyi TUSİAD yapıyor”, “AKP’nin ekonomik-sosyal politikaları, kadim Türkiye burjuvazisinin paradigmasına ters düştüğü, buna karşın alt ve orta sınıfın yararına olduğu için.” Antikapitalist bir protesto olan Gezi’nin de arkasında Koç Holding ve TUSİAD vardı!

Türkiye’de tüm darbeler büyük sermaye (yani İstanbul sermayesi-TUSİAD) istediği için ordu tarafından yapıldı. TUSİAD Erbakan ve Refah Partisi’ne karşı 28 Şubat darbesini yaptırmışken bu partiden kopan Erdoğan ve AKP’nin hükümet olmasını destekledi. Çünkü AKP, Kemal Derviş’in neoliberal programına sadık kalacağını açıklamış, hükümet olduktan bu yana 11 yıl boyunca özelleştirme başta olmak üzere TUSİAD’ın her istediğini yapmıştır.

Milli gelirin yüzde 52’sine en büyük 1000 sanayi kuruluşu el koyuyor. Her yıl yayınlanan “en zenginler” listesindeki yüzler ve aileler hiç değişmedi. AKP hükümeti döneminde ekonomi büyüdü. Ancak bu büyümeden milyonlarca işçi pay almadı.

Hane halkı başına düşen ortalama yıllık kullanılabilir gelirin 26 bin 577 lira olduğu söyleniyor. Dört kişilik ailenin açlık sınırı 1.099, yoksulluk sınırı 3.580 lira. 13 milyon işçi ve aileleri, 846 lira asgari ücretle bir ayı geçirmeye çalışıyor. Ortalama memur ve işçi maaşı ise 1500 lira. En zengin yüzde 20 ile en yoksul yüzde 20 arasındaki 8 katlık fark hiç kapanmadı. Nüfusun yüzde 16,3 bölümü yoksulluk sınırı altında yaşıyor.

Ekonomi büyüdüğü için egemen sınıfın istikrarı bugüne kadar bozulmadı. İşçiler de işsiz kalmadı. Ancak bir sermaye partisi olan AKP döneminde de kapitalistler daha da zengin olurken, işçileri yaşam ve çalışma koşulları değişmedi.

Asgari ücrette günde bir simit parası zammı çok gören AKP’li bakanlar inşaat patronlarından aldıkları binde 5-6’lık komisyonlarla ceplerini doldurdular. Yolsuzluğun üzerine örtmek için AKP’yi fakirlerin partisi gibi göstermeye çalışanlar neo-liberal soygun gibi sömürü düzenini de gizliyor.

Erdoğan “Ülkeyi milyarlarca dolarlık zarara soktular” diyor. Ortada

bir zarar varsa bu zarar sizin eseriniz. Yüzde 64’ünü işçi sınıfının ödediği vergileri iç ederek sermayeye aktaran AKP’dir. Ayda 846 lira alan biz işçilerin ise kaybedecek hiçbir şeyi yok.

Rüşvetçi en zenginlerden Ali Ağaoğlu kaybedince elbette bir başka TUSİAD üyesi kazanacak. İşçi sınıfı kapitalistler arasındaki rekabette bir taraf olamaz. Bir patrona karşı bir başka patronu destekleyemeyiz. TUSİAD üyeleri, ideolojisinden ve politikalarından hiçbir zaman hoşlanmadığı AKP ile savaş içinde olabilir. Onların savaşı Gezi’nin haklılığını, 17 Aralık’ın gerekliliğini ortadan kaldırmaz.

“HÜKÜMETE DESTEK VERMELİYİZ YOKSA ÇÖZÜM SÜRECİ BOZULUR” DEMEK NEDEN YANLIŞTIR?

Kürt sorunu Türkiye’nin en büyük sorunu. 30 yıllık savaşın ardından başlayan çözüm sürecinin kalıcı barışla sonuçlanması Türkiye’deki milyonlar gibi biz sosyalistlerin de isteği ve mücadele konusu.

Hükümetin yolsuzluklarını eleştirmenin, istifa etmesini istememenin, bunun için mücadele etmemenin, sokağa çıkmanın, protestolar düzenlemenin çözümü engelleyeceğini söylemek, işçi sınıfının da içinde bulunduğu milyonlarca Türkiyeli’nin barıştan yana olan tavrını hiçe saymaktır.

Barış sürecini Erdoğan değil Kürt halkının lideri Öcalan başlattı. Devletin çözüm için masaya oturması kaçınılmazdı, çünkü askeri, politik ve ideolojik olarak Kürt hareketini yenememişti. Türk burjuvazisi bu sorunun siyasal çözümle giderilebileceğini benimsemek zorunda kalmıştı. Daha da önemlisi özgürlük için mücadele eden milyonlarca Kürt, Batı’da savaşa hayır diyen milyonları buldu.

Erdoğan gitse de kalsa da, gücünü korusa da zayıflasa da çözüm süreci bozulmaz. Ezen ulus adına masaya oturan burjuva hükümetinin

Gezi direnişinin hükümette yarattığı çatlak derinleşirken protestocuların haklı olduğu 17 Aralık’ta kanıtlandı.

zayıflaması, ezilen ulusun daha fazla hak ve özgürlük kazanmasına da yol açabilir.

Yolsuzluklara karşı mücadele ederken, barış ve çözümü savunuyoruz. Savaş isteyenler Erdoğan'a düşman diye Erdoğan bizim dostumuz olmaz. Bu mücadele içinde mücadele. Birini yenmek, köşeyen sıkışan diğerini çözüm için adım atmaya itirmek. Kalıcı barışın teminatı daha fazla demokrasidir. Barış ve çözüm isteyenler bu yüzden, hükümetin demokratik kazanımlara yönelik saldırısına karşı çıkmalıdır.

DARBE DEĞİL DEMOKRATİK KAZANIMLARA SALDIRI

Gezi'ye darbe damgasını vurdular. Devlet terörünü böyle meşrulaştırdılar. Toplantı ve gösteri hakkını kısıtladılar. İşçi sınıfını böldüler ve milyonları din, milliyetçilik, nefret söylemi gibi ideolojik silahlarla karşı karşıya getirdiler.

Sonra 17 Aralık operasyonu patlak verdi. Yolsuzluk ve rüşvet çarkını kuran AKP'liler 2 yıldır polisin teknik takibindeydi. Gözaltılar başladı. Para kutuları ortaya çıktı. Bir çok görüntü ses kaydı ve fotoğraf tarihin en büyük rüşvet pisliliğini ortaya döktü. Herkes biliyordu ki bu buzdağının görünen kısmı. Soruşturmanın Bilal Erdoğan'dan Başbakan'a uzanmasının önü keşildi.

Bu krizden aklanarak ve gücünü yitirmeden çıkmak isteyen AKP liderliği tehlikeli çözümü devreye soktu.

Erdoğan'ın başdanışmanı Yalçın Akdoğan "Kendi ülkesinin milli ordusuna, milli istihbaratına, milli bankasına, milletin gönlünde yer edinen sivil iktidarına kumpas kuranların bu ülkenin hayrına bir iş yapmış olmayacağını çok iyi bilir" diye yazdı. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu, Ergenekon ve Balyoz sanıklarının serbest bırakılmak için hükümetle görüşmeye başladı. Şimdi AKP'liler

17,5 milyon TL ile neler yapılabilir?

Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman Aslan'ın evinde ayakkabı kutuları içinde nakit olarak 4,5 milyon dolar (10 milyon TL) bulundu. Muammer Güler'in "pinti" olarak tanımladığı oğlu Barış Güler'in evinde bulunan 6 para kasasında yakalanan miktar ise 1,5 milyon TL idi. Operasyon sırasında diğer zanlılarla birlikte toplam 17,5 milyon lira nakit paraya el konulduğu bildiriliyor. Rüşvet parası olarak kutular içinde dolaştırılan bu miktar halkın yararına kullanılacak olursa yapılabileceklerden bazıları şöyle:

- 846 TL asgari ücretle çalışan 20 bin işçiye birer maaş ikramiye verilebilir.
- 7 tane okul yapılabilir.
- 3 adet 40 yataklı hastane açılabilir.
- 2187 tane çocuk parkı kurulabilir.
- 8750 hektarlık, yani Kadıköy'ün yüzölçümünün iki katından fazla bir alan ağaçlandırılabilir.
- 292 deprem mağduru Vanlı aileye karşılıksız olarak ev tapusu dağıtılabilir.

kendilerini devirmek isteyen darbecilerin haksız yere yargılandığını savunuyor.

AKP'nin tehlikeli çözümü şu: 17 Aralık soruşturmasını Ergenekon ve Balyoz soruşturmalarını açan savcılar başlattı. 'Biri komplo ise diğeri de komplodur' diyerek hem yolsuzluk yapan AKP'li bakanlar ve başbakanı hem de kendisini devirmek isteyen İlker Başbuğ ve silah arkadaşlarını aklamak istiyorlar.

AKP'nin darbecileri serbest bırakma girişimi 12 Eylül referandumunda oylarımızla elde ettiğimiz "darbeciler sivil mahkemelerde yargılanır" kazanımına saldırıdır.

Gasp edilmek istenen diğer kazanım, anayasa değişikliği ile birlikte HSYK'nin yani yargının bir ölçüde bağımsızlaşması-çoğulculuğudur.

Darbe ve Ergenekon davaları düşürülürken, yargı bütünüyle siyasi iktidara bağlanmak isteniyor. Bu tam

da mücadele ettiğimiz ve geriye ittiğimiz askeri vesayet rejiminin yeniden yapılandırılmasıdır. Erdoğan "28 Şubat'ın dalgaları bizi boğar" demişti, şimdi 28 Şubat davasından sanık kalmadı. Kafes ve Poyrazköy suikast davalarında olduğu gibi. Asıl tehlike ise Balyoz davasında haklarında ağır cezalar verilen cuntanın liderliğini yapan orgenerallerin salınması girişimi.

Onlar tutuklandığı ve yargılandığı için siyasi suikastların, faili meçhul cinayetlerin, ırkçı saldırıların, kanlı eylem planlarının önü kesilmişti.

Kendini kurtarmak için Ergenekoncuları salmak isteyen Erdoğan, darbeci, ırkçı ve faşist güçlere moral vererek yeni saldırılara uygun bir politik zemin hazırlıyor.

Şimdi yaşanmakta olan hükümete karşı bir darbe değil, mücadelemiz ve oyumuzla elde ettiğimiz demokratik kazanımlara karşı hükümetin saldırısı. Erdoğan ve AKP ile Ergenekon omuz omuza.

YESİNLER BİRBİRİNİ DEMEK DOĞRU MU?

Siyasal tablo böyle iken kendilerine solcu diyen bazıları “Yesinler bir-birilerini” deyip kenara çekilerek olan bitenlere seyirci kalmamızı istiyor. Beklentileri kavgaya giren AKP ve cemaatin karşılıklı olarak birbirlerini zayıflatması. Devletin gücünü kazanıp kazanmayacağı ise bu cephenin umurunda değil.

Sosyalistler, egemen sınıf içinde oluşan her çatlağı derinleştirmeye çalışır. Egemen sınıfın fraksiyonlarının çatışması ile ortaya dökülen pislikleri, bu düzeni teşhir etmek için kullanırız. Her durumda devletin güçlenmesine ve hükümetlerin yönetme güçlerini pekiştirmesine karşı mücadele ederiz.

Gezi’nin ardından patlak veren yolsuzluk ve rüşvet operasyonu, izleyici değil müdahaleci olmayı, işçi sınıfının gözünde bu kokuşmuş devleti teşhir etmeyi, emekçileri AKP’den sola kazanmayı mümkün kılan bir süreçte bulunduğumuzu gösteriyor.

Balyozcular yargılandığı için devlet Öcalan ile barış masasına oturdu. 17 bin faili meçhulün sorumlusu balyozcu generalleri dışarı çıkarmak, çözüm sürecini sabote etmek demektir.

“AKP GİDERSE CHP-MHP KOALİSYONU GELİR” HAKLI BİR KORKU MU?

AKP’nin bulaştığı pisliklerin farkında olan, demokrasiyi, barışı ve özgürlüğü savunan bir çok kişi “Gelen gideni aratır” diyerek CHP-MHP koalisyonu ihtimalini düşünüyor.

Ulusalçı CHP ile faşist MHP’nin koalisyon hükümeti, 90’lara geri dönüş demektir. Çözüm sürecinin sona ermesi, ekonomik rantın rejimin eski sahiplerinin eline geçmesi demektir. Onlar da yolsuzluklarıyla ve rüşvetçilikleriyle ünlüdür. Bu yüzden Erdoğan’a yeterince ses çıkartmıyorlar.

Geriye dönüşe elbette izin vermeyeceğiz. Ancak meclisteki ana muhalefet partileri berbat diye, onlardan bir farkının olmadığını Gezi’den bu yana açıkça gösteren Erdoğan ve AKP’ye fit olmaya mecbur değiliz.

AKP de bu düzenin partisi. Tüm burjuva partileri gibi onun da derdi emekçi sınıfların acil talepleri değil. 17 Aralık’tan sonra yaşananlar Türkiye’de emekçi sınıfların çıkarlarını sonuna kadar savunan yeni bir sol partinin gerekliliğini göstermiştir. CHP-MHP koalisyonunun önünü kesmek isteyen herkes, AKP’ye karşı özgürlükçü sol muhalefetin saflarına katılmalıdır. Bakın işler o zaman nasıl değişecek.

HANI HER ŞEYİ PİYASA EKONOMİSİ ÇÖZECEKTİ?

AKP’nin yaptığı hırsızlıklara hiç kimse şaşırmadı. Yasal olarak kamu ihalelerine fesat karıştırmak, usulsüzlük yapmak suç olsa da kapitalistler her zaman kendi koydukları yasaları çıkarları için çiğner. Yolsuzluk bir takım kötü niyetli politikacıların bireysel suçu değil, kapitalizmin yapısal bir özelliğidir.

Devletin ekonomiden elini çekmesini, piyasa ekonomisinin her şeyi düzeltereğini savunan neo-liberaller

de bugün çuvaldılar. Gördük ki 3. Köprü, çılgın proje, Kuzey ormanları, AVM'ler, inşaat sektörü gibi büyük ekonomik faaliyetleri serbest piyasa ekonomisinin işleyişi değil devleti yöneten politikacılar ve bürokratlar belirliyor.

Sosyal alanlardan el çektirilen devlet aygıtı bir takım kapitalistlerin çıkarlarını garanti altına almak için kolayca kullanılabilir.

17 Aralık'ta ortaya dökülen pislik, kapitalizmin pislidir.

BU KOKUŞMUŞ SİSTEM DÜZELTİLEBİLİR Mİ?

17 Aralık'a sermayenin gözünden bakan "AKP karşıtı" bazı çevreler

Erdoğan ve AKP'yi, iyi giden bir düzeni mahvetmekle, sistemi çöktürmekle suçluyor.

Rüşvetin ve yolsuzluğun var olmadığı bir kapitalizm dünyada hiç yaşanmadı. Tüm kapitalist devletler emekçilerin ödediği vergileri, yani kamunun parasını ya gasp eder ya da silaha, tanka tüfeğe yatırır. Tüm politikacılar ikiyüzlüdür, temsil ettikleri sermaye grupları kazanırken kendileri de ceplerini doldurur.

Türkiye kapitalizmi doğduğu günden bu yana kokuşmuştur. Rüşvete karşı demokratik denetim ve şeffaflık istemek, demokrasinin sınırlarının genişletilmesi için mücadele etmek, demokratik kazanımları ve

sosyal adaletin sağlanmasını savunmak bu düzenin sınırlarının dışına çıkmaktır.

Bu pislği devrim temizler. Milyonlar bir devrimin gerekliliğine mücadeleyle istedikleri talepleri yerine getirilmeyince ikna olur. Bu yüzden demokrasi mücadelesini asla küçümsemeyemeyiz.

Gelin birlikte "Yeter artık" diyelim. Kendi siyasal alternatifimizi kendimiz inşa edelim.

YENİ SAYI BAYİLERDE

www.altust.org

CENGİZ ALĞAN ELİF AVCI BEHÇET ÇELİK EMRE CAN DAĞLIOĞLU GÜZİN DEĞİŞMEZ LEVENT GEÇKALAN ZEREN GÖKTAN İŞTAR GÖZAYDIN SELEN GÖLÜN TAYFUN GÜRKAN ELİ HALİGUA CİHANGİR İSLAM ŞENOL KARAKAŞ GÜLSÖM KAY NİHAT KENTEL ARİFE KÖSE RONİ MARGULİES NİL MUTLUER TAMAR NALCI MELTEM ORAL ÖZDEŞ ÖZBAY ZOZAN ÖZGÖKÇE CAN IRMAK ÖZİNANIR M. ŞEREF ÖZSOY HASAN PEHLİVAN ELÇİN POYRAZ DOĞAN TARKAN TAL'AT ULUSOY DAMLA YUR ANIL YÜKSEL

ALTUST

11/ OCAK MART 2014 TL8

Levent Geçkalan
BEDENİN TERBİYESİ
VE İMRALI

DOSYA: GEZİ'NİN ARDINDAN

Ronî Margulies
AKP'YE NASIL
MUHALEFET EDİLMEZ

► CENGİZ ALĞAN:
DEVLETLER NİÇİN
ÖZÜR DİLEMELİ?

► ELÇİN POYRAZ:
BAYRAK VE BANAL
MİLLİYETÇİLİK

► İŞTAR GÖZAYDIN:
HUKUK
NEYE YARAR?

► GÜZİN DEĞİŞMEZ:
ARAP ŞÜKRÜ VE
SOKAĞI

12 Eylül 1980 darbesi sonrası yargı

Mehmet Eren

12 EYLÜL 1980 DARBESİ sonrası kabul edilen 82 Anayasasında HSYK yedi kişiden oluşuyordu. Kurulun iki üyesi Adalet Bakanı ve Adalet Bakanlığı Müsteşarı idi. Kalan 5 üye, Cumhurbaşkanı tarafından seçiliyordu. Bu beş üyenin üçünü Yargıtay, ikisini ise Danıştay aday gösteriyordu. Yargıtay ve Danıştay'ın bir kısım üyesi de HSYK tarafından seçiliyordu. Yani sürekli birbirlerini seçen kapalı devre bir sistem söz konusuydu.

Bu kapalı devre sistem asıl olarak da yürütmenin etkisindeydi, çünkü sonuçta iki üye yürütmeden geliyor, diğer beş üye ile ilgili son karar ise yürütmenin bir parçası olan Cumhurbaşkanı tarafından veriliyordu.

Bu hali ile HSYK, toplumdaki düşünce çeşitliliğinin yargıya yansımalarına imkân vermiyor, 90 yıllık Kemalist geleneğin olduğu gibi sürmesini sağlıyordu. Genelkurmay başkanı için dava açan Savcı Ferhat Sarıkaya'nın sorgusuz sualsiz meslekten çıkarılması, Erzurum'da soruşturma yürüten hâkimlere görevden el çektilmesi hep yaşanan olaylardı.

12 Eylül 2010 referandumuna kadar genel olarak yargı, özel olarak da HSYK, Kemalist vesayetçi sistemin en önemli kurumlarından biriydi.

REFERANDUMUN KAZANIMLARI

12 Eylül 2010'da halk oylaması sonucu kabul edilen anayasa değişikliği ile HSYK'nın yapısı değiştirildi. Kurulun üye sayısı 7'den 22'ye çıkarıldı, 3 daire ile çalışması öngörüldü.

1982 anayasasındaki düzenlemeye, HSYK'nın meslekten attığı

12 Eylül referandumunda oylanan en önemli yasal değişikliklerden HSYK'nın yani yargının bağımsızlığı yönünde atılan adımlar, şimdi AKP tarafından geri alınıyor.

hakim ve savcılar haklarını mahkemelerde arayamamaktaydı. Referandum sonrası düzenlemede, meslekten çıkarılan hakim ve savcılara yargı yoluna başvurma imkânı getirildi.

Adalet Bakanı'nın HSYK üzerindeki etkisi sınırlandırıldı, HSYK'ya ait bir sekreteryaya kuruldu. Disiplin inceleme ve soruşturmaları Adalet

Bakanlığı müfettişlerinden alınıp HSYK müfettişlerine verildi.

En önemli değişiklik ise, 10 üyenin hâkim ve savcılar tarafından doğru seçilmesi oldu.

Yeni değişiklikle HSYK'nın yapısı:

- Adalet Bakanı ve Müsteşarı,
- 4 üye Cumhurbaşkanı'nca atanan

(Hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından),

- 3 üye Yargıtay tarafından
- 2 üye Danıştay tarafından,
- 1 üye Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunca
- 7 üye adli yargı hakim ve savcılarınca
- 3 üye idari yargı hakim ve savcılarınca seçilir hale geldi.

Böylece kurulun yapısı bir parça demokratikleştirildi ve çoğulculaştırıldı. Elbette bu durum yeterli değildir. Ama bu yetersiz durumu daha da kötüleştiren bir gelişme yaşandı. Anayasa referandumuna 1 hafta kala CHP'nin başvurusu sonucu Anayasa Mahkemesi hâkim ve savcılarının oy kullanma biçimindeki düzenlemeye bir maddeyi iptal etti. İlk teklifte hâkim ve savcılara seçilecek 10 üyeden sadece biri için oy kullanma hakkı veriliyordu, anayasa mahkemesi düzenlemeyi iptal edince hakim ve savcılar seçim yapılan 10 üye için de oy kullanabilir oldu. Bu durumda da blok oy kullanımının önü açıldı ve seçilen 10 üyenin tarafsızlığına gölge düştü.

BUGÜNÜN TARTIŞMALARI

Yine de, bu şekilde ortaya çıkan yeni HSYK yapısına ilgili Referandum sonrası süreçte Avrupa Birliği ve Venedik Komisyonundan da olumlu değerlendirmeler geldi. 17 ve 25 Aralık tarihlerinde yapılan, yapılmak istenen yolsuzluk soruşturmalarına kadar da HSYK çalışmalarını sürdürdü, gündemde pek fazla yer işgal etmedi.

17 Aralık tarihinden itibaren hükümetin görevli savcılar hakkında Paralel Yapı suçlamasını ortaya atması ile bir anda HSYK'nın yapısı tekrar tartışılmaya başlandı.

Hükümet HSYK üzerinde kontrolünü artıracak bir yasal düzenlemeyi acilen Meclis gündemine getirdi. AKP hükümeti, referandumda evet dediği HSYK'nın bağımsız yapısını yeniden bağımlı hale getirmeye çalıştı.

Böylece ileride kendisi muhalefete düştüğünde belki de şiddetle eleştireceği bir HSYK yapısı oluşturmak için kolları sıvadı. HSYK teklifi yasalarsa;

HSYK üyelerinin dairelerdeki görevleri sona erecek. Kurulun Başkanı olan Adalet Bakanı, Kurul üyelerinin görev yapacakları daireleri yeniden belirleyecek. 1. ve 2. Daire beş, 3. Daire ise 11 üyeden oluşacak. Daire başkanları Adalet Bakanı tarafından teklif edilecek iki aday içinden HSYK tarafından seçilecek. Adalet Bakanlığı müsteşarı da daire başkanı olabilecek.

HSYK Genel Sekreter adaylarını belirleyecek, sonrasında Bakan tarafından Genel Sekreter atanacak. Genel sekreter, genel sekreter yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş Kurulu başkan yardımcısı, Kurul müfettişleri, tetkik hâkimleri ve idari personel, Bakan tarafından atanacak, mevcutların Kurul'daki görevleri bitecek. Teftiş Kurulu Başkanı, Kurul'a değil Bakan'a karşı sorumlu olacak.

HSYK'nın üç yıl boyunca çıkardığı bütün genelge ve yönetmelikler yürürlükten kalkacak. Yargı yetkisinin kullanımına ilişkin konular hariç genelge düzenleme görevi Kurul'dan Bakanlığa geçecek.

HSYK üyeleri hakkında soruşturma-kovuşturma yapma ve disiplin

cezası verme yetkisi HSYK Genel Kurulu'ndan, Kurul'un başkanı olan Adalet Bakanı'na geçecek.

Adalet Akademisi'nin Başkan ve başkan yardımcısı dahil mevcut tüm personelinin görevleri sona erecek. Adalet Akademisi'nin Başkan Yardımcılarını ve Daire Başkanını Bakan atayacak, Akademi Başkanını ise Bakanın teklifi ile Bakanlar Kurulu atayacak.

Bu yasa teklifine ülke içinde ve dışında çok çeşitli çevrelerden şiddetli eleştiriler geldi. Hükümet gelen eleştirilerin boyutu ve yasanın Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilme olasılığı nedeniyle teklifini Adalet Akademisi ile ilgili maddeleri dışında şimdilik askıya aldı.

YARGININ BAĞIMSIZLIĞI İÇİN

Aslında demokratik bir yargı sistemi için referandum sonrası oluşturulan HSYK sisteminin pek çok iyileştirmeye ihtiyacı var. Bunlara örnek olarak;

Hâkimler ve Savcılar için iki ayrı kurul oluşturulmalıdır.

Yeni oluşturulacak Hâkimler Yüksek Kurulunun tümünden bağımsızlığı sağlanmalıdır.

Savcılarının temsil ettiği iddia makamı savunma ile eşit düzeye getirilmelidir.

21 Haziran 2008, Ergenekon'un darbe girişimine karşı ilk kitlesel olan Darbeye Ses Çıkar yürüyüşüne 10 binden fazla insan katılmıştı.

Darbe davalarının yeniden görülmesi üzerine

Arife Köse

BUGÜNLERDE darbe davalarının yeniden görülmesi gündemde. Tartışmanın çıkış noktası 17 Aralık'ta başlayan yolsuzluk operasyonlarının ardından dile getirilen, 'Cemaat, hükümeti devirmek için AKP'ye kumpas kurdu. Zaten aynı cemaat orduya da kumpas kurmuştu' iddiasına dayanıyor. Bu iddia ilk kez Başbakan Erdoğan'ın danışmanı Yalçın Akdoğan tarafından, 24 Aralık 2013 tarihinde, yani yolsuzluk

operasyonunun başlamasından bir hafta sonra Star gazetesinde yazdığı "Ellerinde nur mu var topuz mu?" başlıklı yazıda dile getirilmişti. Akdoğan şöyle diyordu o yazıda: "Kendi ülkesinin milli ordusuna, milli istihbaratına, milli bankasına, milletin gönlünde yer edinen sivil iktidarına kumpas kuranların bu ülkenin hayrına bir iş yapmış olmaya çağını çok iyi bilir".

Ardından TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu 27 Ocak'ta yaptığı açıklamada, "Ergenekon, Balyoz davalarındaki delillerin sahate, uydurmaca olduğu ortaya çıkarılsa özür dileriz" dedi.

Başbakan Erdoğan ise aslında 28 Şubat soruşturması başladığında "bu dalgalar hepimizi boğar" diyerek

Şimdi karşı karşıya olduğumuz bu toplum mühendisliğinin amacı dikkatleri yolsuzluklardan cemaat ve darbe davalarının şaibeli olduğu tartışmalarına çekerek AKP'nin hesap vermesini engellemek.

darbe davalarının durdurulmasının işaretini vermeye başlamıştı.

Bu açıklamaların ardından cemaatin bu davalarla orduya kumpas kurup askerlerin haksız yere yargılanmasına neden olduğunu, aslında Kafes Eylem Planı gibi darbeye zemin hazırlamak için yapılmış planların bu kumpasın bir parçası olduğu, dolayısıyla dn orduya kumpas kuranların bugün de hükümete kumpas kurduğunu iddia eden yazılar çıkmaya başladı. Selahattin Demirtaş'ın çok yerinde bir şekilde ifade ettiği gibi AKP, yolsuzlukları aklamak için Ergenekon'un ipine sarıldı.

HUKUKSUZLUK TARTIşMASI

Dünyada darbecilerin yargılandığı davaların yeniden görülmesi tartışmasının yaşandığı tek lke Türkiye değil. Örneğin Arjantin'de de 1985'te başlayan yargılamalar hükümetin darbecileri affeden yasalar çıkarmasının ardından insan hakları örgütlerinin mücadelesi sonucunda 2003'te yeniden görülmeye başlandı.

Türkiye'de de öncelikle hükümetin bu davaları lakalaştırması sonucunda Ergenekon ve benzeri davalar asıl ulaşması gereken sonuca ulaşmadan sonlandılar. Neydi bunlar? Ergenekon davasında sanıklara

yöneltilen suçlama 'hükümeti zor yoluyla devirmek'ti. Oysa dünyadaki diğer örneklerinde bu tür davalar da yargılananlar insanlığa karşı suç işlemekten yargılandılar. Ergenekon davasında da, diğer darbe davalarında yapılan suçlama insanlığa karşı suç olmalıydı. Çünkü darbe planlamak ve yapmak insanlığa karşı suç işlemektir. Eğer bu şekilde yapılmış olsaydı bugün bu davalar da emir verenlerle emir alanların ayrıştırılması gerektiği tartışmasını yaşamıyor olurduk. Arjantin'de de hükümet 1987'de çıkardığı İtaat Zorunluluğu yasasıyla düşük rütbeli subayların, kendilerine verilen emirlere uydukları için cezalandırılamlarını sağlamaya çalıştı ama insan hakları örgütleri bu yasayı 2003'te iptal ettirerek bu subayların da yargılanmasının önünü açtılar.

Ergenekon ve benzeri davalardaki diğer en önemli sorun ise bu davalarda Türkiye'nin karanlık tarihini aydınatabilecek birçok delil ve ifade toplanmış olmasına rağmen bunların hiçbirisinin üzerine gidilmemiş olmasıydı. Örneğin Ergenekon davasında Hrant Dink cinayetini aydınatabilecek birçok ipucu hiç soruşturulmadı. Dava Fırat'ın doğusuna yeterince uzanmadı. Milli Güvenlik Kurulu'nda alınan kararların bu dalara konu olan fiillerle bağlantısı

ortaya çıkarılmadı. Kozmik Oda'ya bir kez girildi ama TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu'na hakkında çok sayıda rapor giden Seferberlik Tetkik Kurulu'nun adı hiç geçmedi.

28 şubat davasında, son olarak evik Bir'in de serbest bırakılmasıyla tutuklu kimse kalmadı. 28 şubat davası da mı kumpastı? 28 şubat darbesi olmadı mı? Darbe yapmak susa neden 28 şubat'tan tutuklu kimse yok şu anda? Çünkü Erdoğan daha bu dava başladığında "bu dalgalar hepimizi boğar" demişti.

YOLSUZLUKLARI AKLAMAK İÇİN

Dolayısıyla kimse bu davaların mkemmek ve bir hukuk şaheseri olduğunu söylemiyor. Ama şimdi, hükümetten onun kalemşrlerine kadar bu davaların yeniden görülmesini isteyenler de bunu davalardaki eksiklerin giderilmesi ve davaların darbe planlamanın ve yapmanın insanlığa karşı işlenmiş suç ilan edilerek tecavüzle eşdeğer hale gelmesini düşündükleri için istemiyorlar. Daha şimdiden, davalar yeniden görülmeden darbeci olduğu çok açık olan, seminerdeki ses kayıtlarını kendisinin bile reddetmediği etin Doğan'dan özür dilemeyi planlıyorlar. Bu davalarda askerlerin suçsuz yere yargılandıklarını, bugün AKP'ye yolsuzluk kumpası kuran

Darbecilere af yok yürüyüşü, 23 şubat 2013, İstanbül

cemaat üyesi yargı üyelerinin zaten orduya da kumpas kurmuş olduğunu, dolayısıyla bu davaların şaibeli olduğunu iddia ediyorlar.

Üstelik bunu yaparken ayakkabı kutularının içinde saklanan milyonlardan, yolsuzluklardan, dört bakanı istifa ettiği halde hala hesap vermeyi reddeden hükümetten, ihalelerden hiç söz etmiyorlar. AKP, kendi tabanının bu konuda hassasiyetinden yola çıkarak kendisine zarar verdiğini düşündüğü her şeyi darbe torbası içine doldurarak hesap vermekten kaçıyor. Bu kaçışını meşrulaştırmak için de Ergenekon'un kanatları altına sığınıyor.

Burada iki temel sorun var; birincisi, 27 Mayıs'ı, 12 Eylül'ü, 28 Şubat'ı yaşayanlar ve Çetin Doğan'ın darbe planlarını okuyanlar bilirler ki darbe o kadar basit bir şey değildir. Sadece dört bakanın istifasıyla kalmaz başbakanları asar. Binlerce insanı zindanlara atar. Toplumsal muhalefeti paralyze eder.

12 Eylül 2009, Darbelere Karşı 70 Milyon adım Koalisyonu tarafından İstanbul'da gerçekleştirilen protesto.

İkincisi, bu davalarda yargılananlar Türkiye'de Kürt sorunun çözülmesinin önünde en büyük engeli oluşturan, köyleri yakan, cinayetler işleyen, azınlıklara karşı kampanyalar yürüten, gerçekleştirecekleri bir darbeye direnç olması durumunda insanları stadyumlara toplamayı planlayan katiller ve darbecilerdir. Sanki Rahip Santoro, Malatya'da üç Hristiyan, Hrant Dink ve daha niceleri öldürülmemiş, Özel Harp Dairesi yokmuş, ölüm listeleri hiç hazırlanmamış, köyler yakılmamış, fail-i meçhul cinayetler işlenmemiş, Danıştay saldırısı yapılmamış, Cumhuriyet gazetesi bombalanmamış, Balyoz darbe planının yapıldığı seminerin ses kayıtları Çetin Doğan'ın kendisi tarafından bile reddedilmemiş gibi, Özden Örnek'in günlükleri ortadayken bu davaların bir çete tarafından hazırlanan kumpasa dayanarak açıldığını ve görüldüğünü

söylemek ancak kamuoyunu kendi istediği gibi şekillendirmeye çalışan bir toplum mühendisliğinin iddiası olabilir.

ERGEKON VARDIR

Şimdi karşı karşıya olduğumuz bu toplum mühendisliğinin amacı dikkatleri yolsuzluklardan cemaat ve darbe davalarının şaibeli olduğu tartışmalarına çekerek AKP'nin hesap vermesini engellemek. Bu oyunu bozmanın yolu ise hem yolsuzlukların ve bunların üstünün kapatılması için gerçekleştirilen hukuksuzluğun hesabını sormaktan hem de Ergenekon, Balyoz ve diğer darbe davalarının bu yolsuzlukların aklanmasının aracı haline getirilmesini önlemekten geçiyor. AKP'ye karşı gerçek bir sol muhalefet ancak bu hattı savunulardan çıkacaktır.

Yolsuzluk ve rüşvet davalarını düşürmek için, Ergenekon ve darbe davalarını düşürmek isteyen hükümet darbeci ve faşist çetelere cesaret veriyor. Seçim kampanyaları, ırkçılığa karşı mücadelenin de sahnesi olacak.

Ergenekon'u aklama girişimi ırkçılara moral veriyor

Özdeş Özbay

AKP, 2001'de büyük bir ekonomik kriz sonrası egemen sınıfların ittifakı ile iktidara gelmiş ve onların çıkarına bir "düzen" getirmişti ülkeye. Artık dünyanın en büyük yirmi ekonomisinden biri olan burjuvazi, vesayet sistemini yani asker-sivil bürokrasinin sahip olduğu politik ve ekonomik gücü törpülemek istiyordu. Böylece düzenin daha güçlü bir şekilde sağlanmış olacağını düşünüyordu. Oysa burjuvazi,

aynı zamanda hem sektörler arası hem de sektörler içi birbiri ile rekabet halinde olan bir sınıftır. Onları birleştiren tek şey diğer sınıfların, özellikle de işçi sınıfının bir tehdit olarak belirmesidir. Böyle bir tehdidin olmadığı Türkiye'de egemen sınıflar, soğuk savaş döneminde kullandıkları Ergenekon devletinde değişikliğe ihtiyaç duydular. Ergenekon ve Balyoz davaları o nedenle son dönemde yapılabilir oldu. Ardından da 2010 referandumu geldi. Referandumda Kürdistan büyük oranda boykot, Batı ise evet dedi. Referandum sonrasında AKP kendisini en güçlü döneminde hissederken politik gelişmeler için hiç de öyle olmadığını gösterdi.

Ergenekon devleti en tepede toparlanma hazırlığı yaparken belli ki morali ve güveni yerine gelen faşistler de aşağıda intikam hazırlığı yapıyor.

AKP önce KCK davalarıyla Kürt hareketinin üzerine gitti, ancak BDP'nin seçim başarıları, Roboski katliamının yarattığı toplumsal tepki, ölüm oruçlarını Öcalan'ın tek bir açıklama ile sonlandırması, devleti Öcalan ile görüşmeye zorladı çünkü Öcalan'sız bir çözümün Kürt halkı için söz konusu olamayacağı görülmüştü. Ergenekon ve Balyoz davalarında savaş yanlısı komutanların referandum sonuçları sayesinde sivil mahkemelerde yargılanması ve önemli bir kısmının içeri alınması da görüşmeler için tarihi bir fırsat sunuyordu.

Öte yandan 2011'de Ortadoğu devrimleri ile başlayan bölgesel değişim Türkiye burjuvazisinin emperyalist iştahını kabarttı. Yeni rejimlere destek vererek ve bu değişimden yeni piyasalarda imtiyaz elde ederek kârlı çıkabilirdi. Ama büyük emperyalist güçler Ortadoğu'da, özellikle de devrimlerin sürdüğü Suriye ve Mısır'da artık düzenin tesis edilmesi için uzlaşınca Türkiye uluslararası arenada yalnız kaldı.

Sonra Gezi direnişi başladı. Milyonlar sokaklara çıktı. AKP, savaş karşıtı hareketten bu yana ilk kez kitlesel sivil bir hareketle karşı karşıya kaldı. AKP artık içeride ve dışarıda köşeye sıkışmaya başlamıştı.

Referandumda Yetmez Ama Evet diyenlere AKP diktatörlüğü kurulacak iddiası ile saldıranlar hayır kampanyası örgütlerken, üç yılda değil diktatörlük kurulması, AKP iktidarının en güçsüz dönemine girdi. Bu süreçte Ergenekon devletindeki ırkçı-vesayetçi gelenek ciddi yaralar aldı. 300 küsur darbeci general ve subay Ergenekon ve Balyoz'dan içeri tıkıldı. Ergenekon'la ilişki içerisindeki partiler ve gazeteciler de içeri alınmıştı. Ancak son dönemde bu güçlerde, yani gerici kesimde, bir toparlanma görüldü.

Vesayet gerilediğinde egemen sınıflar hızla birbirlerine düştüler. Rant kavgası 17 Aralık'ta su yüzüne çıktı. Farklı sermaye gruplarının bu

şekilde birbirine girmesi göreceli olarak gerilemiş olan ırkçı, militarist, vesayetçi kesime yeni bir kalışma alanı açtı.

Önce Yalçın Akdoğan'ın 24 Aralık'ta yaptığı "askere kumpas kuruldu" açıklaması geldi. 1 Ocak'ta Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç (AKP'nin yargıyı ele geçirdiği iddialarının ana nedeni Kılıç'ın Başkan seçilmesi olduğunu hatırlatalım) Genelkurmay Başkanı Orgeneral Özel'e yemek verdi. Yemekte askerlerin Ergenekon ve Balyoz davaları hakkındaki özel sıkıntılarını dile getirdikleri açıklandı. Aynı gün Balyoz davası sanıklarının yeniden yargılanması için dilekçe verildi İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesi'ne.

Hemen iki gün sonra, 3 Ocak'ta, Genelkurmay Başkanlığı, Balyoz ve Ergenekon gibi, TSK mensuplarının yargılandığı davalar hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Suç duyurusunda, TSK'nın muvazaf ve emekli personelinin yargılandığı davalarda "TSK'yı hedef alacak şekilde suç delilleri üretildiği, davalarda görev yapan adli kolluk, savcı ve hâkimlerin yargılamada savunmanın görüşlerini dikkate almadığı, suç delillerini manipüle ettiği" gibi suçlamalar yer aldı. Bu suç duyurusunda ilginç bir hukuki terim de öğrendik. Genelkurmay kendisine kumpas kurulurken mahkeme heyetinin "silahların eşitliği ilkesini" yok saydığını belirtmiş. Türk hukukuna yakışır bir terim olmuş. Şu demekmiş; mahkeme heyetinin iddia ve savunmanın delil ve tanıklarına eşit mesafede durması. Silahlar eşit değilmiş askere göre!

4 Ocak'ta Dolmabahçe'de Erdoğan bir mini zirve düzenledi. Zirveye Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu da katıldı ve Başbakan'a Ergenekon ve Balyoz davalarına dair bir çözüm planı sunduğunu açıkladı. Bu çözüm planı üzerinde biraz durmakta fayda var çünkü çok sinsî bir plandan söz ediyoruz. Her zamanki

kurnazlıkla, kendi aralarında çıkan bir uzlaşmazlığı çözmeye çalışan egemenler konuyu teknik ayrıntılara boğup işi mümkün olduğunca karmaşık göstermeye çalışıyor. Böylece politik birliğe vardıkları sorunu aslında teknik bir sorunun çözüldüğü şeklinde duyuracaklar. Feyzioğlu 2012'de yapılan düzenleme ile özel görevli mahkemelerin kaldırıldığını ancak konulan geçici 2. madde ile ellerindeki işler bitene kadar yargılamaya devam etme yetkisi aldıklarını, Ergenekon ve Balyoz davalarındaki sorunların da buradan çıktığını iddia ediyor. Oysa Genelkurmay suç duyurusunda hiç de teknik bir yargılama sorunundan değil bariz Akdoğan'ın açıklamalarını göstererek askere kumpas kuruldu diyordu. Tabi bu açıklama birçok kesimde sıkıntı yarattığı için Feyzioğlu teknik bilgisi ile yardıma geldi ve sorunu bu politik görüntüsünden temizleyip yargıdaki teknik bir soruna çevirdi. Feyzioğlu'nun çözümüne göre bu geçici 2. madde kaldırılmalı. "2. maddeyi kaldırdığımızda iş artık ilgili mahkemesinde yeniden görülecektir ve adil yargılanma evrensel çözümle sonuçlanacaktır. Bu formülümüzde af veya denetimli serbestlik talebi yok. Af talebi sıkıntı yaratır" diyor Feyzioğlu. Af talebi de askerin bize pusu kurdular açıklaması gibi politik olduğu için sıkıntı yaratır elbette. O yüzden kılıf hazır; teknik sorun. Çözüm de hazır hem de "evrensel çözüm"; yeniden yargılama. Biz buna Ergenekonculara özgürlük de diyebiliriz. Tabi özel yetkili mahkemelere karşı çıkarken terör mahkemelerinin de kaldırılmasını istiyor Feyzioğlu. Bu da darbeci baronun "herkes için adalet istiyoruz" kılıfı. Erdoğan bu görüşme ile ilgili olarak yaptığı açıklamada bu öneriyi yeşil ışık yakmış ve şöyle dedi "yeniden yargılama noktasında bizim açımızdan herhangi bir sıkıntı yok."

Feyzioğlu'nun bu girişimi sonuç vermiş olacak ki Erdoğan bizzat Özel Yetkili Mahkemeleri kaldıracağı dedi. Balyoz Davasının

yeniden yargılanması talebi önce reddedildi sonra bir üst mahkeme tarafından karar kaldırıldı.

Hükümet Ergenekonculara prim vermeyi sürdürürken bir yandan da HSYK'yı Adalet Bakanlığı'na bağlama yönünde adım attı. Hatırlarsanız referandumda yetmez ama evet diyenlere yargı AKP'ye bağlanıyor diye karşı çıkılmıştı. Oysa Erdoğan 7 Ocak'ta "yetkim olsa HSYK'yı anında yargılarım" dedi. Bu düzenleme ile HSYK referandumdan önceki durumundan dahi geriye götürülmeye çalışılıyor ve esas şimdi yargı tamamen kontrol altına alınmaya çalışılıyor.

7 Ocak'ta önemli bir gelişme daha oldu ve Genelkurmay Askeri Savcılığı Roboski katliamı hakkındaki soruşturma için takipsizlik kararı verdi. Kararda operasyonu yapan askerlerin "kaçınılmaz hataya düştükleri" belirtildi. Bu karmaşa ve Ergenekonculara yakılan yeşil ışık hemen orduyu harekete geçirdi. 3 Ocak'ta suç duyurusunda bulunan asker uzun bir zaman sonra ilk kez, 7 Ocak'ta, açıklama yayınladı. Yaptıkları suç duyurusu hakkındaki basın açıklamasında aynı zamanda Twitter'dan "TSK'nın imamı Necdet Özel mi" diye yazan CHP Milletvekili Hüseyin Aygün hakkında da hukuki süreç başlatıldığı ifade edildi. Genelkurmay ve basın açıklamaları yeniden gündemimize girmeye başlaması ülkedeki politik iklimden TSK'nın faydalanmaya çalıştığını gösteriyor. TSK o kadar kendine güvenini geri kazanmış ki 8 Ocak'ta Ahmet Hakan'a özel bir açıklama dahi yaptı. Orgeneral Özel, Ahmet Hakan'a gönderdiği mesajda "Bizim askeri vesayet niyetimiz yok. Yeniden askeri vesayet olmaz" demiş. Ordu belli ki politik bir manevra yapıyor. Önceden vesayet olduğunu kabul edip artık niyetimiz yok diyor ama bunu ardına suç duyuruları, basın açıklamaları ve kişiye özel açıklamalar yaparak dile getiriyor. Yıllarca sokaklarda "Genelkurmay çene-ni kap" diye haykırırlar bugüne

kadar önemli kazanımlar elde etmişken belli ki Genelkurmay önce ağzını açma meşruiyetini kazanmaya çalışıyor.

Bu açıklamalar hemen adresini bulmuş olacak ki HSYK 10 Ocak'ta Ergenekon dâhil birçok önemli davaya bakan 13. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti hakkında yargılama hakkını ihlâl ve hukuka aykırılıktan inceleme başlattı.

Sonraki birkaç gün ise HSYK yasası görüşmelerinde çıkan kavgalar, Fetullah Gülen'in internete düşen ses kayıtları, yüzlerce emniyet görevlisinin görevden alınması, onlarca savcının görev yerlerinin değiştirilmesi ile geçti. Bu arada 9 Aralık'ta serbest bırakılan Ergenekoncu "gazeteci" Balbay müthiş bir taktikle azılı düşmanı olan KCK'lilerin duruşmasına katılıp "KCK davasında gerçek delil yok" dedi. Bütün davalarda gazetecilerin serbest bırakılması gerektiğini ve özel yetkili mahkemelerin kaldırılması gerektiğini söyledi. Sonrasında hemen İlker Başbuğ'un da böyle düşündüğünü belirtti. Tabi ki derdi Ergenekon'dan içeride olan askerlerin yeniden yargılanması için meşruiyet kazanmaktı. Darbecilikten yargılananlar böylece bir kez daha demokrasi savunuculuğunu soyunmuş oldu.

Bu tablo bize önümüzdeki dönemde oynanacak oyunu gösteriyor. Yeniden yargılamalar konusunda toplumda politik birlik sağlamak için demokrasi havariliğine soyunacak Ergenekoncular. Herkes için adalet istenecek. Ardından yeniden yargılamanın önünü açacak teknik sorunlar ortadan kaldırılacak. Özel yetkili mahkemeler ve geçici 2. madde kaldırılacak, özel bir yasa ile yeniden yargılamanın önü açılacak. Bu tezgâhı devirmek ve KCK'lilere özgürlük, Ergenekoncuları aklamazsın demek ise biz sosyalistlere düşecek belli ki.

Ancak üzerinde durulması gereken tehlikeli bir yükseliş daha var. Ergenekon devleti en tepede

toparlanma hazırlığı yaparken belli ki morali ve güveni yerine gelen faşistler de aşağıda intikam hazırlığı yapıyor. Marmara Üniversitesi'nde birkaç haftadır faşistler sopa ve bıçaklarla öğrencilere saldırıyordu. 19 Ocak'ta ise son yılların en tehlikeli faşist tacizine şahit olduk. Polisler beyaz bere taktılar Hrant Dink yürüyüşü sırasında, MHP Şişli İlçe binasından yıllar sonra ilk kez 3 hilalli bayrak sarkıtıldı ve faşistler ülkücü işareti yaptı kalabalığa, Hrant Dink sokağı tabelası asılırken sataşmalar oldu, yürüyüş sonrası faşistler ellerinde sopalarla sokağa çıkıp Hrant afişlerini söktü. Hemen ertesi gün AGOS'un internet sitesi hacklendi. M. Kemal resmi konu ve yanına ırkçı sözler yazıldı. Ocak ayının sonunda Esenyurt'ta MHP bürosuna yapılan silahlı saldırı yapanlar kesinleşmemiş olmasına rağmen BDP'lilerin üzerinde atılmaya çalışıldı medya ve MHP'liler tarafından. Bunun sonucunda faşistler Dikili'de seçim bildirisi dağıtan HDP'lilere saldırdı ve bir kişiyi bıçakladı.

Bütün bunlar tehlikeli bir döneme girdiğimizi gösteriyor. Ermeni soykırımının 100. yılı yaklaşırken faşistler ve Ergenekon daha da sertleşecek. Önümüzde hem barış süreci hem soykırımın tanınması için zor bir dönemeç var. Üstelik bu dönemeç sırasında yerel seçimler, Cumhurbaşkanlığı seçimleri ve genel seçimler yapılacak. Bu dönemeci solun yükseldiği bir dönem olarak geçiremezsek aşırı sağın 1990'ların ortasında olduğu gibi yükseldiği bir dönemle karşı karşıya kalabiliriz. Bu nedenle sosyalistler olarak Ergenekoncuların aklanmaması, barış sürecinin ilerleyebilmesi için Öcalan'ın koşullarının iyileştirilmesi ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılması, yeni demokratik bir anayasa yapılması, yargının Adalet bakanlığına bağlanmasının engellenmesi, seçimlerde ise HDP adayları etrafında özgürlükler kampanyası yaparken yeni kitlesel bir sol parti kurmamız gerektiğinin de anlatılması gerekiyor.

Yerel seçimler ve yeni fırsatlar

Meltem Oral

GÜNDEMDEKİ TARTIŞMALAR oldukça keskin geçiyor. Giderek kutuplaşan mevcut siyasi konjonktürün önemli aktörleri bu tartışmada elbetteki “seçimler” takvimini de hesaba katarak tavır alıyor. Durumu tersine çevirecek, olağandışı bir gelişme yaşanmadığı müddetçe, önümüzde sırasıyla yerel seçimler, cumhurbaşkanlığı seçimi ve genel seçimler var.

öfkenin sokağa taşıdığı şehirde, kenti şantiyeye çeviren hırsızlara karşı bu seçimlerde “bağrımıza taş basarak da olsa” Sarigül’e oy vermemiz gerektiğini söyleyenler fena halde yanılıyor. Ne AKP neoliberalizmi ne CHP Kemalizmi diyenler seçim süreci boyunca ciddi bir etkiye sahip olacağı şimdiden aşikar olan HDP’nin adayı Sırrı Süreya Önder’in kampanyasını destekliyor.

Özellikle Gezi direnişi ve son yolsuzluk skandalıyla birlikte, Türkiye’nin %18’inin yaşadığı, 14 milyon 160 bin kişilik İstanbul gibi büyükşehirler için yerel seçimler daha da anlamlı hale geldi. İstanbul sadece büyükşehir olması nedeniyle değil taşıdığı tarihsel, politik anlamlar nedeniyle de yerel seçim sürecinde herkesin gözünü diktiği bir yer olacak. Son yıllarda giderek pervasızca ilerleyen kentsel dönüşüm projelerine ve ranta karşı muazzam bir

Yerel seçimlerde sadece nasıl bir şehircilik anlayışına sahip olduğunuz değil politik olarak nerede durduğunuz da önemli. Yani AKP’nin çılgın projelerine muhalif olmanız yetmez, Kürt halkının özgürlüğü konusunda ne düşündüğünüz de belirleyicidir. Benzer şekilde “kaç belediye alırsın” diye kafanız çalışıyorsa her türlü ilkesiz ittifaka açıksınız demektir. Ancak toplumun en politize olduğu bütün seçim süreçleri gibi yerel seçimler de mevcut olana itiraz etmek

Şimdi İstanbul’da 2007’deki deneyime benzeyen, AKP-CHP arasına sıkıştırılmaya çalışan siyasetin “ezberlerini bozabilecek”, özgürlükçü, barıştan yana, ırkçılık karşıtı bir seçim kampanyası gerçekleştirme ihtimali var.

Gezi Direnişi yerel seçimlerden 2015 genel seçimlerine uzanan politik süreçte, özgürlük antikapitalist örgütlenmesi için önemli fırsatlar sunuyor.

dışında bir alternatifi inşa etmek için önemli bir fırsattır.

Bu fırsat İstanbul için ilk kez doğmuyor. 2007'deki genel seçimlerde Baskın Oran ve Ufuk Uras'ın bağımsız adaylar kampanyası önümüzdeki "yerel seçimlere" nasıl bakmamız gerektiğine dair iyi bir deneyimdi.

Birini "seçtirmeye" odaklı seçim aktivizminin iki büyük yanıışı var. İlki seçilip seçilememekten bağımsız olarak hatta çoğu zaman daha önemli olarak bütün sürecin bir politik kampanya inşa etmek için fırsat olduğunu gözden kaçırmak. Diğer ise pusula sayımının ardı için, yani seçim sonrasında herhangi bir vizyon geliştirememek. Elbette bir aday gösteriyorsanız onun seçilmesi için de çok çalışmanız gerekir. Ancak seçimlerin başarısı adayınıza kaç pusulada mühür basılacağından çok daha fazlasıdır. O aday için yapılan kampanyanın politik etkisinin "seçilip seçilememe" durumundan çok daha anlamlı olduğunu Baskın Oran kampanyası sırasında görmüştük. 2007'de yeni ve farklı bir kampanya yapılmıştı. Hrant Dink cinayetinin ardından on binlerce insan sokağa çıkmış ve bu siyasette yeni bir alternatifi inşa etme arayışının temel dinamiklerinden biri olmuştu. İklim değişikliğine karşı, antinükleer aktivistleri, savaş karşıtları, antimilitaristler, ırkçılığa karşı olanlar, Kürt halkına özgürlük, Hepimiz Ermeniyiz diyenler ve daha nice politik başlıkta mücadele eden genç aktivistler seçim kampanyası etrafında bir araya gelmişti. Sloganları ve çeşitliliğiyle sadece İstanbul 2. Bölge'nin sakinlerinin değil tüm Türkiye'nin dikkatini çeken, "ezberleri bozan" bir kampanya olmuştu. Her yıl düzenlenen LGBT Onur yürüyüşü 2007'de bariz bir sıçrama yaşamış ve o güne kadarki en kitlesel yürüyüş gerçekleşmişti. Kuşkusuz sloganları ve çoğulculuğuyla tüm "ötekilerin" bir araya geldiği seçim kampanyasının etkisi büyüktü. Ancak Baskın Oran seçilemeyince, seçimden ertesi gün bir karamsarlık havası çöktü aktivistlerin üzerine. Üstelik seçilme ihtimalinin

çok zor olduğu son derece açık olmasına rağmen. DSİP o dönem bağımsız adaylar kampanyasını desteklemekle kalmamış, önemli bir aktör olarak kampanya aktivizminin bir parçası olmuştu. En çok vurgu yaptığı konulardan biri böyle bir dinamik sokaktayken seçim gününe değil seçimlerden sonraki güne hazırlanmak gerektiği idi. Nitekim geleceğe odaklı, kalıcı yapılar inşa etmek gibi bir hedef olmadığından, "başka bir meclis mümkün" diyerek sokakta, aktivizm temelli birçok politik kampanyayı arkasına alarak yükselen bir deneyim sandıktan beklenen çıkmayınca "yaşandı bitti." Oysa ki bu daha başlangıç diyerek yola devam etmek mümkündü.

Şimdi İstanbul'da 2007'deki deneyime benzeyen, AKP-CHP arasına sıkıştırılmaya çalışan siyasetin "ezberlerini bozabilecek", özgürlükçü, barıştan yana, ırkçılık karşıtı bir seçim kampanyası gerçekleştirme ihtimali var. Belli ki İstanbul'da büyük bir kapışma olacak. Sırrı Süreya Önder elbette iyi bir başarı elde edecektir, niceliksel olarak. Bir yanda Kadir Topbaş diğer yanda Mustafa Sarıgül'ün olması bu sistemin çürümüşlüğüne teşhir etmek ve başka bir dünyanın, kentin mümkün olduğunu söylemek için iyi bir fırsat. Ancak tam da bu noktada ihtiyacımız olan, kazandıracak olan

"sandığa odaklı" bir seçim kampanyası değil, 1 Nisan'ı yani seçimlerden sonrasını başlangıç olarak kabul eden bir kampanyadır. Sırrı Süreya Önder'in kampanyası HDP'nin şimdiye kadarki verili etkisinden çok daha geniş bir çeperi harekete geçirebilir. Seçim kampanyası boyunca sokakta mobilize olan özgürlükçü aktivistler seçimlerden sonra da yola birlikte devam etmeyi tartışabilirler.

Seçimler başı sonu belli olan tarihler arasında sokakta politika tartışmak, barış mücadelesini yükseltmek, "Hepimiz Ermeniyiz" diyenleri yanyana getirmek, aslında hiç de az olmadığını fark etmek için önemli bir araç. Türkiye'deki mevcut politik gelişmeler, yolsuzluk, AKP'nin bu skandala otoriter eğilimlerle yanıt vermesi, Ergenekoncuların avukatlığını yapmaya başlayan AKP kalemşörleri, bir yandan gözümüzün bebeği gibi bakmamız, sahip çıkmamız gereken barış müzakereleri artık "hiç de az olmadığımızı fark edeceğimiz" kısa dönemli bir araya gelişlerden çok daha fazlasına ihtiyacımız olduğunu gösteriyor. Özellikle Gezi direnişinden sonra kalıcı, kitlesel, antikapitalist bir sol muhalefeti inşa etmek gerektiği bütün aciliyetiyle kendisini dayatıyor. Yerel seçimler bu ihtimalin temelleri için tek ve en önemli araç değil ama iyi bir başlangıç.

Gezi'nin ardından antikapitalist özgürlükçü muhalefet, AKP ve CHP'ye karşı kendi siyasi alternatifini yaratabilir.

Ne kuraklık, ne de neoliberalizm

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'ne göre 2013'te yağışlar Türkiye genelinde ortalamanın %13, geçen yılın %24 altında gerçekleşti.

**Kuraklığın sonuçları değil, nedenlerini
ortadan kaldırmak gerek. Bu da fosil yakıtların
kullanımının en aza indirilmesi demek.**

Akgün İlhan

TÜRKİYE, iklim değişikliğinden en fazla etkilenen ülkelerden biri. Bu nedenle hiçbirimiz kuraklığa yabancı değiliz. Hatta kuraklığı öylesine kanıksamışız ki, başta yetkili merciler olmak üzere “kader” deyip geçiyoruz. Dolayısıyla, kuraklıkla mücadele yöntemlerimizin başında yağmur duası geliyor. Son bir ayın kuraklık haberlerinin önemli bir bölümünün Burhaniye, Aksaray, Tekirdağ ve Hatay gibi ülkenin dört yanında yapılan yağmur duaları olmasına şaşmamalı.

KURAKLIK YENİ BİR MESELE DEĞİL

Türkiye gibi yarı kurak iklime sahip bir ülkede kuraklık oldukça eski bir mesele. Türkiye 1950-1951, 1973-1974, 1988-1989, 1994-1996, 2000-2001 ve 2006-2008 yılları arasında kurak dönemlerden geçmişti. Yaşamakta olduğumuz kuraklık ise 2012’de başladı. 1950’lerden bu yana kurak dönemlerin arası hızla kısaldı. “Kuraklık geldi” başlıklı haberlere kanmaya-lım. Çünkü kuraklık iki günlük yağmurla gidecek bir olgu değil. Yani kuraklık gidip gelmiyor; kendini bazen daha şiddetli hissettiriyor.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü’ne göre 2013’te yağışlar Türkiye genelinde ortalamanın %13, geçen yılın %24 altında gerçekleşti. Su havzalarındaki yağışta ise 2013 Aralık ayına göre ortalama %70’lik bir azalma var. Kuzey Ege, Gediz, Meriç ve Küçük Menderes Havzaları’nda yağışlardaki azalış %90’ın üstünde oldu. Ülkenin pek çok yerinde barajlarda su seviyesi ortalamalarının çok altına düştü. Doğal

göllerin su seviyelerinde muazzam düşüşler yaşanıyor. Çiftçinin hali perişan. Buğday ve hayvan yeminde kriz kapıda. Gıda ürünlerinin fiyatı normalin üzerinde artıyor. Geçtiğimiz yıl patatesin fiyatı iki kat arttı. Gıda fiyatlarının genelinde %10'luk artış oldu.

DÜNYA ISINIYOR, İKLİM DEĞİŞİYOR.

Kuraklık Türkiye'ye has değil. ABD Kaliforniya'da da kuraklık endişe verici boyutlara vardı. Kış ortasında hava sıcaklığı 30°C'yi buldu. Üç kıştı üst üste yaşanan yağışsızlık, son yüzyılın en büyük kuraklığı olarak tarihe geçti. Dünya genelinde ise geçtiğimiz yüzyıl içinde küresel atmosfer 0,6-0,8 °C ısındı. 21. yüzyılın sonuna kadar ortalama sıcaklıklarda 1.5 ila 2°C'lık artış ve yağışlarda ciddi oranda azalma ve düzensizlik bekleniyor. Bunların deniz seviyesindeki yükselmeye bağlı topraksızlaşmadan, besin ve su yetersizliği kaynaklı salgın hastalıklara ve göçlere kadar çeşitli olumsuz etkileri olacak.

KURAKLIK KADER DEĞİL

Bir sonucu da kuraklık olan iklim değişikliği bir nebze doğal etmenlerle açıklansa da, esasen Sanayi Devrimi ile başlayıp fosil yakıtların artan kullanımıyla hızlandı. Artan kentleşme, yoğun su tüketen endüstriyel tarımın yaygınlaşması, daha fazla enerji ve su kullanımına dayalı yaşam biçimlerinin hakim hale gelmesi gibi etmenler de kuraklığı besliyor. Bunların kaderle bir ilgisi olmadığına göre, kuraklık da kader değil.

SU DEĞİL, SİSTEM KRİZİ

İklim değişikliği tartışmasız biçimde gezegenin içinde bulunduğu en büyük ölçekli felaket. Ancak bu felaketin kontrol altına alınması için devletler boyutunda ciddi bir çaba mevcut değil. Fosil yakıtların sera gazı etkisi yaratacağı 19. yüzyılda bile tartışılan bir konuyken, iki asırdır dişe dokunur bir önlem alınmamış olması iklim ve su krizinin herşeyden önce politik bir mesele

Kâr için değil yaşam için su!

olduğunu ortaya koyuyor. Sermayenin artan enerji ve su talebini gezegendeki yaşam pahasına karşılamaya ayarlı neoliberal politikalar hakim olduğu sürece bir iki yüz yıl daha geçse sonuç değişmeyecek.

PEKİ ÇÖZÜM NE?

Kuraklığın sonuçları değil, nedenlerini ortadan kaldırmak gerek. Bu da fosil yakıtların kullanımının en aza indirilmesi demek. Çözümleri, Salım Ticareti gibi karbon salımını sürdürmeyi kitabına uyduran ekonomi eksenli neoliberal politikalarda aramaktan vazgeçilmeli. Çünkü bu politikalar çözümün değil, sorunun parçası.

Türkiye, onlarca kömürlü termik santrali ve onbinlerce kilometrelik karayoluyla dünyada karbon salımı en hızlı artan ülke. Sadece iklim değişikliğine katkısı değil, sayısız olumsuz etkisi olan bu santraller TÜİK verilerine göre sadece 2012 yılında 128 milyon m³ suyu kirletti. Yüzbinlerce insanın sağlığını olumsuz etkiledi ve etkilemeye devam ediyor. Türkiye'deki ulaşım politikaları bireysel otomobil sektörünün artan taleplerini karşılamaya yönelik. Bunun tek sonucu yoğun karbon salımı değil. Daha fazla yol,

köprü ve tünel yapımı ormanları ve sulak alanları da yok ediyor. Toplu taşımacılığın ismi var ama cismi yok. Ayrıca devlet karbon ayakizi görece düşük (demiryolu, denizyolu vb.) ve sıfır emisyonlu bisikletçilik gibi alternatif ulaşım biçimlerine destek yerine, köstek oluyor.

Türkiye'nin su politikasının baştan ayağa değişmesi lazım. Her kuraklık döneminde daha çok baraj yaparak, kuraklık sorunu çözülmez. Barajlar yağmur yağdırmadığı gibi, kuraklığın uzun vadede şiddetlenmesine bile neden olabilir. Melen Projesi gibi su transferleriyle de kuraklık bitmez. Dünya pazarı için üretimde yedinci sıradan beşinciye geçme hedefini gerçekleştirmek için Konya Ovası ve Çukurova'da yerelin ihtiyacına değil de, dünya pazarının talebine yönelik su canavarı ürünlerin tarımını teşvik ederek de kuraklık sorunu ortadan kalkmaz. Her insanın ve canlının yaşam hakkının ayrılmaz parçası olan nehirlerden akan suyu gasp edip, enerjinin hammadmesine çeviren HES'lerle de kuraklık önlenemez. Su herşeyden önce bir yaşam kaynağı olarak korunmalıdır.

Kuraklığın neoliberalizmin bir sonucu olduğunu unutmadan öncelikle sanayiden tarıma her sektörde, köyden kente her alanda, sudan enerjiye her mecrada enerji ve su tasarrufu ve verimliliği; sonra iklim değişikliğini hızlandıran, toprağı, suyu, havayı, insanları ve diğer canlıları zehirleyen termik santrallerini ortadan kaldırılarak, daha az karbon ve su ayakizi olan enerji kaynaklarının kullanmasının; ulaşımdan kentleşmeye daha az su ve enerji kullanımına dayalı yaşam biçimlerinin oluşturulması için geç kalınmış değil. Ne kuraklık, ne de neoliberalizm kader değil.

Başkent Kiev'in kontrolü protestocularda.

Ukrayna'da oligarklar ve direniş

Can Irmak Özınanır

UKRAYNA Kasım ayından bu yana hareketli günler yaşıyor. On binlerce insan polis şiddetine ve soğuk havaya rağmen sokakları dolduruyor, zaman zaman barikatlar kuruyor ve direniş devam ediyor. Ukrayna'da ilk bakışta sadece Rusya yanlıları ve Avrupa Birliği yanlıları arasında bir çatışma varmış gibi görünüyor. Bu bakış açısı elbette yanlış değil ancak eksik. Mete Çubukçu'nun Pasaport programının Ukrayna ile ilgili bölümünde de söylediği gibi mücadelenin bir yönü AB ve Rusya arasında egemenlik ve hegemonya mücadelesi

ancak bir yönü de ifade ve gösteri özgürlüğünü sürekli engelleyen Yanukoviç hükümetine karşı özgürlük mücadelesinden oluşuyor.

Gösterilerin başını çeken üç temel muhalefet partisi var. Bunlar arasında Svodoba (Özgürlük) isimli parti hareketin en tehlikeli eğilimini temsil ediyor. Svoboda aslında Nazi Partisi'ne öykünen bir faşist parti, Avrupa Birliği'ni destekliyor olma sebepleri, Rusya egemenliğinden kurtulmak için AB'yi bir şans olarak görmeleri ve yıllar süren hâkimiyet altında temel ideolojilerini Rus

Ukrayna'da üçüncü bir seçeneğin doğabileceği tek yerin de bu sokak gösterileri olduğunun farkında olmak ve yaşanan isyanı dünyanın diğer yerlerinde yaşanan isyanların bir parçası olarak ele almak gerekiyor.

karşıtı bir Ukrayna milliyetçiliği etrafında örgütlemiş olmaları. Svoboda sadece Rus düşmanı değil, aynı zamanda eşcinsellere, sosyalistlere, göçmenlere ve Yahudilere de düşman. Diğer partiler muhafazakar ve neoliberal partiler. Biri eski boksör Kliçko önderliğindeki Udar (Yumruk) Partisi, diğeryse yolsuzluktan hapiste bulunan eski başbakan Yuliya Timoşenko'nun liderliğini yaptığı Anavatan Partisi.

İktidarda bulunan Viktor Yanukoviç'in partisi ise Rusya ve Putin yanlısı bir politika izliyor. Rusya yanlısı oligarklar ekonomik iyileşme için Rusya ile iyi ilişkilerin sürdürülmesi gerektiğini savunuyorlar. Ancak durum bundan ibaret değil Yanukoviç iktidara geldiği günden bu yana geçirdiği yasalarla gösteri yasakları ve ifade özgürlüğü önünde engeller yarattı. Bütün bu gerilimlerin birikmesinden sonra AB ile yapacağı anlaşmayı askıya alması muhalifleri harekete geçirdi ve zaten ekonomik kriz hâlinde olan Ukrayna'nın 2004 yılında yaşanan "Turuncu Devrim"den bu yana en ağır siyasi krizini yaşamasına sebep oldu.

SOKAĞA ÇIKANLAR NE İSTİYOR?

Ukrayna'da egemen sınıf içindeki oligarklar arasında bir bölünme hâkim. Ukrayna, hem AB hem de Rusya için önemli bir ülke. Rusya'nın donanmasının bulunduğu Ukrayna aynı zamanda Avrupa'nın en büyük ülkelerinden biri. Sokağa çıkan sıradan insanlar AB'deki yaşam standartlarını, özgürlükleri daha olumlu buluyor. Ancak AB ile anlaşmanın kaçınılmaz sonuçlarından biri de Ukrayna'nın IMF ile bir anlaşma imzalaması yani AB ile anlaşmanın da güzel günler göstereceği bir hayli şüpheli. Kısacası Rusya'nın SSCB'den bu yana kendini dayatması sonucu ortaya çıkan enkaz ile IMF anlaşması ile ortaya çıkabilecek başka bir enkaz arasında sıkışmışlık yaşanıyor.

Ancak Ukrayna'da üçüncü bir seçeneğin doğabileceği tek yerin de bu sokak gösterileri olduğunun farkında olmak ve yaşanan isyanı dünyanın diğer yerlerinde yaşanan isyanların bir parçası olarak ele almak gerekiyor. Ukrayna'da daha fazla sayıda insanın sokağa çıkmasına yol açan şey, uygulanan aşırı polis şiddetiydi. 30 Kasım günü

öğrencilerin gösterisine saldırılması ve –Gezi Parkı'nda da olduğu gibi- çadırlarının yakılması isyanın fitilini ateşledi.

Giderek daha fazla sayıda insan sokağa çıkmaya başladı, bir kısmı gece evlerine geri dönüyor bir kısmı ise Özgürlük Meydanı'nda kalıyor. Ocak ayı içinde gösterilerde en az beş kişi polis şiddeti sonucu hayatını kaybetti, ancak göstericiler meydanı terk etmemeye kararlı olduklarını her seferinde gösterdiler. Yaşanan şiddetli çatışmaların ortasında devlet başkanı geri adım atmak zorunda kaldı önce meydanın terk edilmesini şart koşarak tutukluları serbest bırakmayı önerdi ancak bu teklif meydandakiler tarafından reddedildi.

Bu satırların yazıldığı sırada Ukrayna'da göstericiler ancak kendi koşullarında bir çözümün olacağını söyleyerek Adalet Bakanlığı'nı işgal etmişlerdi. Hareket liderliğini alt edebilir, kendi bağımsız liderliklerini geliştirmeye başlarsa AB-Rusya denklemini aşan bir alternatif ortaya koyabilir.

Ocak ayındaki gösterilerde polis en az beş protestocuyu öldürdü.

Kahire'de oy pusulalarını taşıyan bir görevli, sandıkların kurulduğu okulun önündeki askerlerin arasından geçiyor

Mısır'da kanlı referandum: Cuntacıların meşruiyet arayışı

Begüm Zorlu

“REFERANDUM SÜRECİNİ güvence altına almak ülkemizde güvenliği uygulamak için yeteneğimizi dünyaya kanıtlamıştır¹. ”

Mısırlı generaller 14-15 Ocak'taki anayasa referandumundan sonra dünya kamuoyuna “Mısır'ı demokratikleştirmek için yönetimdeyiz” diye seslendiler. Ve neredeyse bütün oyların ‘evet’ çıkmasını halkın desteği olarak sundular. ABD ve AB darbecileri kutladı. Referandum, kuşkusuz cuntacıların uluslararası arenada meşruiyet aracıydı. Fakat, 25 Ocak, ayaklanmanın yıl dönümünde sokaklar tekrardan bunun

tersini söyledi ve çatışmalarda 49 insan öldü.

Sadece yıldönümlerinde değil Mısır'da darbe sonrası dönemde şiddet, günlük hayatın bir parçası haline gelmiş durumda. 3 Temmuz 2013 günü ordunun yönetime el koyarak eski rejimi yeniden inşasına başlamasından bu yana en az 1400 kişinin siyasi şiddet olaylarında hayatını kaybettiği belirtiliyor. Mısır'da 450'den fazla Müslüman Kardeşler üyesi kendilerine gösterildiğini söyledikleri “insanlık dışı muameleyi” protesto etmek için açlık grevine başladı.

Şu an protesto gösterisine katılmanın cezası minimum 3 yıl hapis.

26 – sosyalist işçi

Uluslararası Af Örgütü'nden Hasibe Hacı Sahravi Mısır ile ilgili yayımlanan raporda, “Mısır insan haklarına yönelik bir dizi ağır darbeye

ve devlet şiddetine tanık oldu. Son yedi ayda yaşananlar benzeri görülmemiş bir boyutta.” ifadelerini kullandı. Raporda, “terörle mücadele” söyleminin bir kez daha muhalifleri susturmak için kullanıldığı öne sürülüyor. Adeviyye Meydanı’na ordunun müdahalesi sonucunda 500’den fazla Mursi yandaşının ölümüne ilişkin “doğru dürüst bir soruşturma yapılmadığı” ifade ediliyor.

Üç yıl geçmesine rağmen, 25 Ocak Devriminin insan hakları talepleri hiç olmadığı kadar görünüyor. Devrimin mimarlarından bazıları bugün parmaklıklar ardında.

Mısır’daki referandum kuşkusuz büyüyen karşı devrimin bir uzantısıydı. Referandumdan önce sokak lambalarından, ilan panolarına, binaların üzerine, her yerde ‘evet’ ilanları asılıydı. Mısır sokaklarında “hayır” kampanyasına ait bir poster bulmak imkansızdı ve asmaya kalkanlar hemen tutuklanıyordu. Propaganda yasağı konmuştu. Askeri helikopterlerin denetiminde, 82’den hatırladığımız şeffaf kutularla, panolardan, televizyon kanallarına ‘evet’ propogandası ile geçen bir süreçti. Bu atmosferde Seçim Komitesi ‘evet’ oyunun %98.1 ile geçtiğini söyledi. Referanduma katılım %38 oranındaydı. Referandumda güvenliği sağlamak için ülkede 160 bin asker görevlendirildi.

Bu hilekar karakterli süreç hem ABD hem de AB tarafından övgüyle karşılandı. AB Yüksek Temsilcisi Catherine Ashton önceki açıklamalarında “Avrupa Birliği bu süreçte Mısır halkına destek olmaya devam edecektir” ifadesinde bulunsaydı bile referandum sonrası hem Mısır halkına hem de yetkililerine referandumda düzeni sağladıkları için teşekkür etti. Savundukları düzenin aksine referandumun ilk gününde muhalifler ve güvenlik güçleri arasında çıkan olaylarda dokuz kişi öldü.

YENİ ANAYASA İLE NELER GELİYOR

Yeni anayasa, Cemal Abdül Nasır

dönemindeki, **Özgür Subaylar** öncülüğündeki 1952 darbesinden bu yana Mısır’da egemen siyasal ve ekonomik güç olan ordunun, ayrıcalıklarını ve gücünü sağlamlaştırıyor. En önemli noktalarından biri ise sivilin askeri mahkemelerde yargılanabilmesine olanak tanıyor ve önümüzdeki sekiz yıl için savunma bakanlarının atanmasında orduya belirleyici rol veriyor Referandumla neler geldiğini anlamak için önde gelen maddelerine bakmakta fayda var:

74. madde ile dini ve ırk ayrımcılığına dayalı siyasi partiler yasaklanıyor. Mecliste işçi, köylü kotaları kaldırılıyor.

102. maddeye göre ise Cumhurbaşkanı meclisin %5’ni direk olarak belirleyebilecek.

197. madde ile askeri bütçeyi belirlemek ve orduyla ilgili yasalarda danışmanlık yapmak üzere, generallerin ağırlıklı olduğu, cumhurbaşkanlığı başkanlığında bir konsey oluşturulacak.

203. madde ile Milli Savunma Konseyi silahlı güçleri kontrol ediyor, ulusal güvenlik konularını ve bütçesini belirliyor.

204’üncü madde de orduya karşı içlenen suçlarda (bu tanımın içinde ordunun ekipmanı, fabrikası veya tesisleri, askeri sırları, ya da kamu fonları da dahil) sivilin askeri mahkemede yargılanmasının yolu açılıyor.

204. maddenin dili o kadar geniş ki kimin Askeri mahkemelerde yargılanacağı Askeri Mahkemelerin bizzat kendi keyfiyetine bırakılmış durumda. 234. Madde ile birlikte Savunma Bakanı ve Genel Kurmay Başkanı’nın 8 yıl yani iki Cumhurbaşkanlığı dönemi boyunca Yüksek Askeri Konsey’in onayı ile belirlenmesi şartı da getirilerek, Darbeyi gerçekleştiren General Abdül Fetah el-Sisi dokunulmazlık kazanmış oluyor.

Yeni anayasanın bir özelliği ise işçilerin haklarının gasp edilmesi. Grev hakkı, hukuk tarafından denetlenecek bir hakka dönüşüyor. Bu hükümetin işçi hareketlerini yasa dışılaştırabileceğinin habercisi. Mısır Bağımsız Sendikalar Federasyonun’dan Fatma Ramadan yeni anayasanın sadece iş sahiplerine yarayacağını söylüyor.

Anayasa kişisel hak ve özgürlüklere değinse bile Wassim’in altını çizdiği gibi aktivistler tutuklanırken, terorist ilan edilirken, sadece “hayır” demek isterken ya da öldürülürken, manasız kalıyor². Rejim ‘evet’ oyunu kendisini meşrulaştırmak için kullanıyor. Ayrıca bir çok kesim böylece Genelkurmay Başkanı Abdülfettah el Sisi’ye cumhurbaşkanlığı yolunun açılacağını söylüyor.

KARŞI DEVRİM DEVAM EDİYOR

Yeni anayasanın giriş paragrafında, 25 Ocak ve 30 Haziran süreçleri beraber ele alınıyor ve ikisini birbirinin devamı olan devrimler olarak tanımlanıyor. “Kahraman” Mısır ordusu da elde edilen zaferin koruyucusu olarak betimleniyor. Bu darbecilerin alenen devrimi çalması demektir. Yeni anayasa ile ordu sivil iktidara ortak ya da ondan üstün olma “hakkını” anayasallaştırıyor.

Aynı zamanda olağanüstü hal yetkisi, Mübarek zamanında olduğu gibi resmen anayasal bir statü kazanıyor. İfade özgürlüğü 2011’den daha da gerilemiş durumda. Muhalif medya neredeyse yok ve varolduğu yerde yok ediliyor. Bu atmosfere karşı çıkanlar gözaltına alınıyor, kayboluyor ya da öldürülüyor. Bugün Mısır’da ölüm, cuntacılar karşı olanlar için kaçınılmaz bir gerçeklik haline gelmiş durumda.

Birkaç ay önce meşru yönetim olan Müslüman Kardeşler şu an “terör örgütü” listesinde ve binlerce yöneticisi ve önde gelen destekçisi cezaevinde. Fakat bu süreç sadece Müslüman Kardeşler’e karşı değil darbeye karşı çıkan her kesim için geçerli. Şu an protesto gösterisine

katılmanın cezası minimum 3 yıl hapis.

Artık Mısır'da üniversitelere polis giriyor. Askeri cunta ve onun siyasi destekçileri muhalefeti bastırmak ve kitlesel işçi sınıfı mücadelelerini sindirmek için Mübarek diktatörlüğünü geri getiriyorlar.

Referandum, Mısır'daki kutuplaşmayı ortadan kaldırmak yerine daha da arttırıyor. 2011'deki dayanışma havasını yerlebir ediyor. Mısırlı yazar Ahdaf Soueif süreç ile ilgili "İnsanların dayanmasının da bir sınırı var. Bence bir devrim daha

göreceğiz" demişti. International Socialist Review dergisinin 'Mısır'ın bitmeyen devrimi' başlığı bugün yaşananlara ayna tutuyor. Mübarek'in devrilmesinden önce gerçekleşen ayaklanmalar ve grevler, kitlelerin odak noktasının ekonomik adaletsizliğe karşı öfke olduğunun kanıtıydı. Mursi'ye karşı ayaklanan kitleler darbecileri iktidara getirmek için değil, devrime ihanet ettiğinden dolayı sokaklara dökülmüştü. Yeni anayasa, yönetimin devrime ihanet eden politikalara devam edeceğinin habercisi oluyor. Soueif'in dediği gibi evet bir devrim daha görürsek ve böylece Şahin'in altını çizdiği

gibi Ortadoğu'nun en güçlü işçi hareketinin beşiği Mısır, dünya ezilenlerinin mücadelesine yeniden selam yollayabilir³.

Notlar:

- 1 Egyptian junta steps up repression after constitutional referendum <http://www.wsws.org/en/articles/2014/01/23/egy-j23.html>
- 2 Wassim Wagdy, Dark days in Egypt on the third anniversary of the Revolution <http://socialistworker.co.uk/art/37245/Dark+days+in+Egypt+on+the+third+anniversary+of+the+Revolution>
- 3 Canan Şahin, Mısır'da Devrim ve Karşı Devrim, <http://www.marksist.org/dunya/ortadogu/13848-misirda-devrim-ve-karsi-devrim>

ÖLDÜR DİYENLER YARGILANSIN!

Hrant için adalet için,
12 Şubat'ta Çağlayan
Adliyesi'ndeyiz!

DSİP İstanbul İl Örgütü

www.dsip.org.tr

Suriye Devrimi tartışmaları

Canan Şahin

**Suriye İnsan Hakları
Ağı devrimin 1000.
Gününde, 102.000'i
sivil 129.000 kişinin
rejim tarafından
öldürüldüğünü açıkladı.
Bunların 12.000'i çocuk
11.000'i kadındı.**

22 OCAK'TA 2. Cenevre Konferansı 40 ülkenin katılımı ile toplandı. Son anda Suriye Ulusal Konseyi'nin (SUK) çektiği restle daveti geri çekilen İran hariç, Suriye'nin kaderini bir şekilde belirlemek isteyen tüm devletler masadaydı. ABD ve Fransa'dan körfez ülkelerine, Rusya ve Çin'den Suriye'ye, Türkiye'den Güney Kore'ye birçok devlet katıldı. Bu yazı yazılırken henüz toplantılar bitmemişti. Suriye muhalefetine ciddi bir bölümü bu konferansa katılmayı reddederken, aynı zamanda Rojava Kürdistan yönetimi bu

konferansta davet edilmezken, pazarlığı yapılan konu Esad'ın 47 bin mahkûmdan kadın ve çocuk olan 2700'ünü serbest bırakıp bırakamayacağıydı. Esad'ın elçileri buna sıcak bakmadılar. İkinci konu da bir yıldır yardım ulaştırılamayan Humus'a yardım koridorlarının açılmasıydı. Esad yönetimi o bölgeden kadın ve çocukların ayrılabilirceklerini ama yardım ulaşmasına izin vermeyeceğini söylüyordu. Bu tartışmalar sürerken Suriyeli yoldaşlarımız Montrö'deki konferans binasının önünde diktatör Esad rejimine karşı eylem yapıyorlardı.

Esad yönetiminin "lütufkâr" ve barbarlığı savunan küstah temsilcilerinin bu kendine güveni rejimin iktidarda kalması yönünde Rusya ve ABD arası oluşan konsensustan kaynaklanıyor. İsrail'in de, tüm tersi yöndeki söylemine rağmen ABD'nin de artık gündeminde Esad'ın kişisel olarak gideceği ancak Baas rejiminin kurumlarının kalmaya devam edeceği bir geçiş rejimi var. Özetle onlar rejim yaşasın istiyorlar. Suriye halkı ise tüm bu onursuzluğu boykot ediyor.

Suriye hakkında yazdığımız yazılarda tüm çabamızı Suriye'de bir devrimci süreç yaşandığı gerçeğine vakfettik. 15 Mart 2011'de barışçıl gösterilerle başlayan ayaklanmayı ilk gününden itibaren Arap Baharı'nın Tunus ve Mısır'dan sonra Suriye'de hayat bulan bir parçası olarak gördük. Baas rejiminin 1970 yılında Hafız Esad liderliğinde darbe ile iktidara geldiği süreçten bugüne aslında Suriye halkına savaş açmış baskıcı bir rejim olduğunu ve Beşar Esad'ın bu rejimin mezhepçi ve baskıcı tüm unsurlarını devam ettirdiğini anlattık.

Bu rejimin ordusu, polis teşkilatı ve istihbarat yapılanmasıyla Suriye halkını mezhepsel çizgilerde nasıl böldüğünü ve uyguladığı neoliberal politikalarla 23 milyonluk nüfusun %60'ını yoksulluk sınırının altında yaşamaya nasıl mahkûm ettiğini söyledik. Yani Esad'ın, devrilmiş Tunus diktatörü Ben Ali'nin, Libya diktatörü Kaddafi'nin ve Mısır diktatörü Mübarek'in kardeşi olduğunu savunduk.

VAHŞETİN BİLANÇOSU

15 Mart 2011'den bugüne yaşananlar rejimin baskıcı yüzünü her geçen gün daha fazla gözler önüne serdi. Suriye İnsan Hakları Ağı devrimin 1000. Gününde, 102.000'i sivil 129.000 kişinin rejim tarafından öldürüldüğünü açıkladı. Bunların 12.000'i çocuk 11.000'i kadındı. Yaklaşık 4000 kişinin işkencede öldürüldüğü tahmin edilirken sızdırılan fotoğraflar bu rakamın çok daha fazla olduğunu gösterdi.

Suriyeli komünist muhaliflerden Yasin al Haj Saleh 11.000 kişinin işkence ile ya da aç bırakılarak öldürüldüğünü gösteren bu fotoğrafların sadece Şam'daki durumu gösterdiğini, bundan çok daha fazlasının olduğunu 25 Ocak'ta yaptığımız basın açıklamasında dile getirdi. Bu rakamlara evlerini terk etmek zorunda kalan 9.5 milyon insanın ve Türkiye, Lübnan, Ürdün ve Mısır'da mülteci statüsü olmadan yaşamak zorunda kalan 2.5 milyon mültecinin rakamları eklenince vahşetin boyutu daha da çok gözler önüne seriliyor.

ESAD'A HAYAT ÖPÜCÜĞÜ

Ortadoğu'da statükonun devamını isteyen karşı devrimci güçlerin en ciddi saldırısı Mısır'dan geldi. İşçi sınıfı hareketinin sokak hareketiyle birlikte en güçlü olduğu yer olan Mısır'da ordu, hareketin liberal, sağcı, Stalinist ve aynı zamanda sosyal demokrat tüm liderliğini arkasına aldı ve "Mısır'da Mübarek'i feda edebiliriz (sadece ev hapsine alarak) ama rejimi feda edemeyiz" dedi. Suriye'de Esad'ın elini en çok

güçlendiren gelişme El-Sisi'nin 3 Temmuz'da cunta rejimini başlatma hamlesidir. Bugün Suriye'deki "teröristlere" destek verdiği için rejimin karşısındaymış gibi görünen Suudi Arabistan, Katar ve Kuveyt, Esad ile birlikte darbeye destek açıklaması yaptı. Ortadoğu'da köklü değişim istemeyen tüm liderler çıkarlarının Mısır'daki karşı devrimde birleştiğini gördü.

Mısır darbesi aynı zamanda stalinist ve ulusalcı solda da dengelerin değiştiğine dair bir umut ışığı yarattı. Siyasal İslam yeniliyor onun yerine eski rejimin İslamcılara karşı daha ilerici olan seküler unsurları iktidara geliyordu. Ordunun ilerici misyonu ulusalcılar gözünde Mısır'da kendini kanıtlamıştı. Ağustos'ta binlerce kişinin katledilmesi, grevlerin şiddetle bastırılması ve işçilere işinize dönün çağrılarının yapılması, yaygın tutuklamalar, 14-15 Ocak referandumunda 11 kişinin öldürülmesi ve 25 Ocak devriminin yıldönümünde 49 kişinin ateş açılarak öldürülmesi önemli değildi. Çünkü Mısır'da Müslüman Kardeşler'in, Suriye'de topyekün "İslamcı" olduklarını düşündükleri muhalefetin ve Türkiye'de AKP'nin yenilmesi esas hedefti. Gerisi teferuatı.

Sömürgecilere karşı verilen bağımsızlık savaşları sonrasında iktidara gelen Baas ve benzeri ordu merkezli tüm rejimler solun gözünde ilericiydi. Türkiye'de sadece AKP karşıtlığı üzerine kurulu retorik tüm elitist çıkarımları Ortadoğu siyasetinde yankı buldu. Bu elitizmi bir düzeyde tabana yayan Türkiye'deki Alevilerin de Suriye konusunda Esad yanlısı bir politik hatta çekilmesi söz konusu oldu. Burada önemli nokta şudur: AKP'nin ve TC devletinin kuruluşundan beri gelen Sünni mezhepçiliğine karşı mücadelenin yolu mezhepçi bir diktatörü desteklemek olamaz. Alevilerin şeriat korkusunun mobilize edildiği tüm Esad yanlısı kampanyalar Stalinist solun dezenformasyonu ile kol kola yürümektedir.

BAAS REJİMİ VE İLERİCİLİK

Bugün Suriye'de Esad'ı savunanlar hep göreceli ilerici anlatıyorlar. Suriye'nin İsrail'le tarihi anlaşmazlığı buna bir örnek. 1967'de 6 gün savaşlarında Golan Tepeleri'ni İsrail'e kaybetmiş Suriye o zamandan beri o toprakları almak için uğraştı. Ne hikmetse 1974'ten beri İsrail'e tek kurşun sıkmadı. En son 2007'de İsrail'in Esad'ın yardımcısı Faruk al Sara Golan tepelerini almak için savaşmak gibi bir niyetleri olmadığını söyledi. Suriye, 1982'de Lübnan iç savaşına müdahale ederek Filistinlilerle Lübnanlı solcuların birleşmesini engelledi. 1991 Körfez savaşında ABD, İngiliz ve Suudi Arabistan'la birlikte Saddam'a karşı savaştı. Özetle Suriye kendi egemen sınıfının çıkarları doğrultusunda pozisyon aldı. Bu pozisyonu tasvir edecek en son sıfat anti-emperyalist olabilir.

ABD ÜZERİNDEN EKSENLER

Suriye devrimini aslında Türkiye'nin de içinde bulunduğu uluslar arası bir komplo olarak görenler ABD'nin Ortadoğu projesi diyorlar başka bir şey demiyorlar. Böyle bakanlar için dünyayı anlamının yolu büyük güçlerin liderlerinin planlarını anlamaktan geçiyor. Sıradan insanların ne istediği ya da yaptığı ikincil önemde.

Fakat ABD karşıtlığının tam bir iki yüzlülük içerdiğini gördük. ABD darbeleri desteklediğinde anti-ABD'ciler birden suspus oluyorlar. Mısır'da devrim olduğunda bu devrimi ABD komplosu ile açıklayanlar (hatta tüm Arap Baharı'nı) aynı Mısır'da karşı devrim olduğunda ABD'nin darbe diyemeyen, askeri yardımları kesmemek için kırk dereden su getiren ve daha iki hafta önce Sisi'yi demokrasi projelerine sadakatinden dolayı tebrik eden politikaları konusunda kalem oynatmadılar. Bugün İsraili yetkililer Esad'ın kalması muhaliflerin iktidara geçmesinden daha hayırlı olabilir diyor ama her şeyi İsrail kompolarıyla açıklayanlar bu konuda bir laf etmiyor.

Esad rejiminin katliamlarından ve işkencelerden kaçan 600 binden fazla Suriyeli Türkiye’de sığınmacı olarak bulunuyor. Her Türkiye’ye 3 bin Suriyeli kaçarken, mültecilik haklarından yoksun göçmenler sokaklarda dileniyor.

Onlar kafalarını anti-emperyalizm soslu ulusalcı kumdan kalelerine gömsün, biz gerçekleri yazalım. Yemen’de ayaklanma olduğunda ABD acaba ne istiyor diye değil, Yemen halkı ne istiyor diye bakalım. Bahreyn’de halk kurşunlarla katledildiğinde Körfez İşbirliği Konferansı ne diyor, ABD ne yapıyor diye düşünmeden önce Bahreyn işçi sınıfı ne istiyor niye ayaklanıyor diye bakalım.

SURİYE İSYAN HARİTASI

Suriye’nin Dera kentinde başlayan protestolar tüm ülkeye kısa sürede yayıldı. Suriye halkının talepleri diğer Ortadoğu ülkelerindeki isyanlardan farklı değildi. İnsanlar özgürlük, ekmek ve adalet talebiyle sokaklara döküldü. Rejimin verdiği yanıt ise çok sert oldu. Suriye ordu ve polis gücünün sekte ve olağanüstü hiyerarşik yapısı olası bir çözölmeyi zorlaştırdı. Ordudan ayrılan ve Özgür Suriye Ordusu’na katılan silahlı güçler orduyu zayıflatmaya yetmedi. Bir de başından itibaren Rusya ve İran’ın Suriye rejiminin yanında yer alması zaten güçlü olan askeri desteği daha da arttırdı ve acımasız bir baskı politikası izlendi. Sadece ateş açan

askerlerden değil, bombalardan, kimyasal silahlardan, geniş çaplı tuklamalardan, işkenceden ve isyan bölgelerine insanı yardımı engelleyen ve bugün 2.5 milyon kişinin açlık sınırının altında yaşamasına neden olan blokajlardan bahsediyoruz.

Suriye muhalefeti bu baskı karşısında silahlılandı ve devrim hem özgürleştirilen alanlarda kurulan özyönetim pratiklerine hem de silahlı direnişe yaslanmak zorunda kaldı. Suriye rejiminin devamından çıkarı olan Rusya, Çin ve İran bloğunun karşısında Suriye’de sadece yönetimi değiştirmek isteyen ama rejimin baskıcılığını korumayı hedefleyen bir dizi cihatçı örgüt de devreye girdi. Bu örgütler esas olarak 2012 yılında büyüdüler ve Körfez ülkelerinin desteği ile devrimi mezhepçi bir çizgiye çekmek için uğraştılar.

Suriye ordusu ile doğrudan çatışmalara girmekten çok Özgür Suriye Ordusu’nun kurtardığı alanlarda hâkimiyet kurmaya çalışarak baskıcı politikalar izlediler. El Nusra Cephesi ve Irak Şam İslam Devleti bu örgütlerin en bilinen ikisi. Ağustos 2012’de Lazkiye’de 190 Alevi’nin

katledildiği saldırıları El-Nusra ve IŞİD örgütledi.

Ama sadece bu grupların aktif durumlarına bakarak Suriye’deki devrimci durumu anlamak mümkün değil. Şam’ın güneyinden Humus’a, Hama’dan İdlip’e, Halep’ten Rakka’ya, Azaz’dan Kamışlı’ya isyan her yerdedi ve bu bölgelerde Esad’la çatışan ÖSO ve sivil direnişçiler IŞİD’in adam kaçırma ve baskı politikalarına karşı hem yürüyüşlerle hem de silahlı çatışmalara girerek direndi, direniyor. Sadece Ocak 2014’de yaşanan çatışmalarda 1069 kişinin öldüğü söyleniyor. Birçok şehirde halk Esad ve IŞİD’in aynı zorbalıkta olduğunu yazdıkları dövizlerle yürüyüşler yaptılar ve kaçırılanların serbest bırakılması için baskı oluşturmaya çalıştılar.

Suudi Arabistan ve Katar gibi baskıcı körfez rejimleri de İran ve Lübnan Hizbullah’ı gibi mezhepçi Esad dostlarının da hedefi devrimi kendi çıkarları doğrultusunda boğmak. Tüm bunları Suriye’de bu ikisine karşı da mücadele yürüten Suriye halkının mücadele deneyimlerinden yola çıkarak söylüyoruz. Cihatçı örgütlerin Suriye muhalefeti ni teslim aldığı argümanı üç yıldır Esad’a direnenlerin verdiği tüm şehitleri, sıradan Suriye işçilerinin, kadınlarının ve çocuklarının verdiği tüm mücadeleyi görmezden gelmek demek.

Ana akım medya, Hizbullah gibi örgütler ve Stalinist solun ciddi bir kesimi bu argümanlarla Suriye’nin diğer Ortadoğu ülkelerinden farklı olduğunu, Suriye’de bir mezhep savaşı olduğunu düşünmemizi istiyorlar. Sadece Halep’te Aralık ayında bombalarla 300 kişiyi katletmiş, Yarmuk’ta Filistin mülteci kampını abluka altına almış, elektrik, su ve gıda yardımlarını kesmiş bir rejime karşı direnişin mezhepçi olmayan ana gövdesini görmemizi engellemek istiyorlar. Şu çok açık: rejim mezhepçi ama sivil ve silahlı direnişin ana gövdesi eşit ve özgür bir Suriye için savaşıyor.

Rojava'daki özerk Kürt yönetimini engellemeye çalışan Türkiye devletine karşı mücadele enternasyonalist bir görevdir.

ROJAVA: KÜRDİSTAN'A ÖZERKLİK

Baas rejimi Kürtler'e dönük hep baskı politikaları izledi. Mart 2004 çıkan bir isyan 65 kişinin katledilmesi sonucu bastırılmıştı. 300.000 Kürt vatandaşlık haklarından yoksun yaşıyordu. Kürt hareketi Suriye'deki muhalefetin Kürdistan'ın özerkliğini tanımalarını istedi. Bu şart karşılanmadan ÖSO'ya katılmayı reddetti. Temmuz 2012'de Batı Kürdistan'ın en güçlü örgütü olan PYD ve ona bağlı YPG hem El-Nusra'ya hem de IŞİD'e karşı savaşarak özerklik yolunda adımlar attı.

Güney Kürdistan'ın lideri Mesud Barzani'nin desteklediği Kürt Ulusal Konseyi ile nasıl bir Suriye istedikleri konusunda ayrıştı ve AKP'nin de Suriye meselesinde politik bağımsızlığından en çok korktuğu örgüt oldu. Batı Kürdistan'ın özerkliği çözüm sürecinde PKK'nin elini güçlendiren bir gelişmeydi. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin hükümeti baskıcılığı ve katliamları yüzünden Esad'ı sürekli eleştirirken bugünkü adıyla Cizre Özerk Kürdistan Kantonu'nu tanımayı reddetti.

PYD'yi 2003 yılında kurmuş olan Salih Müslim ile görüşmeler yapılsa da PYD'yi ana Suriye muhalefetine bağlayıp özerklik taleplerini yumuşatma yönündeki diplomatik hedefinden ödün vermedi. Ama Kürtler Ortadoğu coğrafyasının

sınırları 1916 Sykes-Picot anlaşması ile çizilmiş yapaylığını aşmak istiyorlar. Milliyetçilikten uzak her enternasyonalist direnişçi bu çabayı selamlamalıdır. Kürtler'in kendi kaderlerini tayin hakkı Suriye devriminin diğer bileşenlerinin tanınması gereken bir haktır.

TIRLAR

Suriye'ye emperyalist bir müdahale her gündeme geldiğinde buna karşı çıktık. Suriye halkının kendi eylemliliğinin gerçek çözüm olduğuna işaret ettik. Ama olası bir ABD saldırısının çok kolay olmadığını da hep söyledik. Irak'ta çamura bataarak çıkmış, dünya savaş karşıtı hareketin tüm öngörülerini doğrular şekilde milyonlarca insanın ölümüne sebebiyet vermiş bir politikanın sonucu olarak ABD, Suriye konusunda Rusya, İran ve Çin'i de karşısına alarak böyle maliyetli bir operasyona kolay kolay girmeyecektir dedik. Hatta Esad'ın 21 Ağustos 2012 Doğu Guta kimyasal katliamının ardından kimyasal depolardan arınmayı vaad etmesi üzerine aldığı tebriği göstererek, ABD'nin esas derdinin Suriye'de Esad'ın gitmesi değil, isyanın bitmesi olduğunu anlattık.

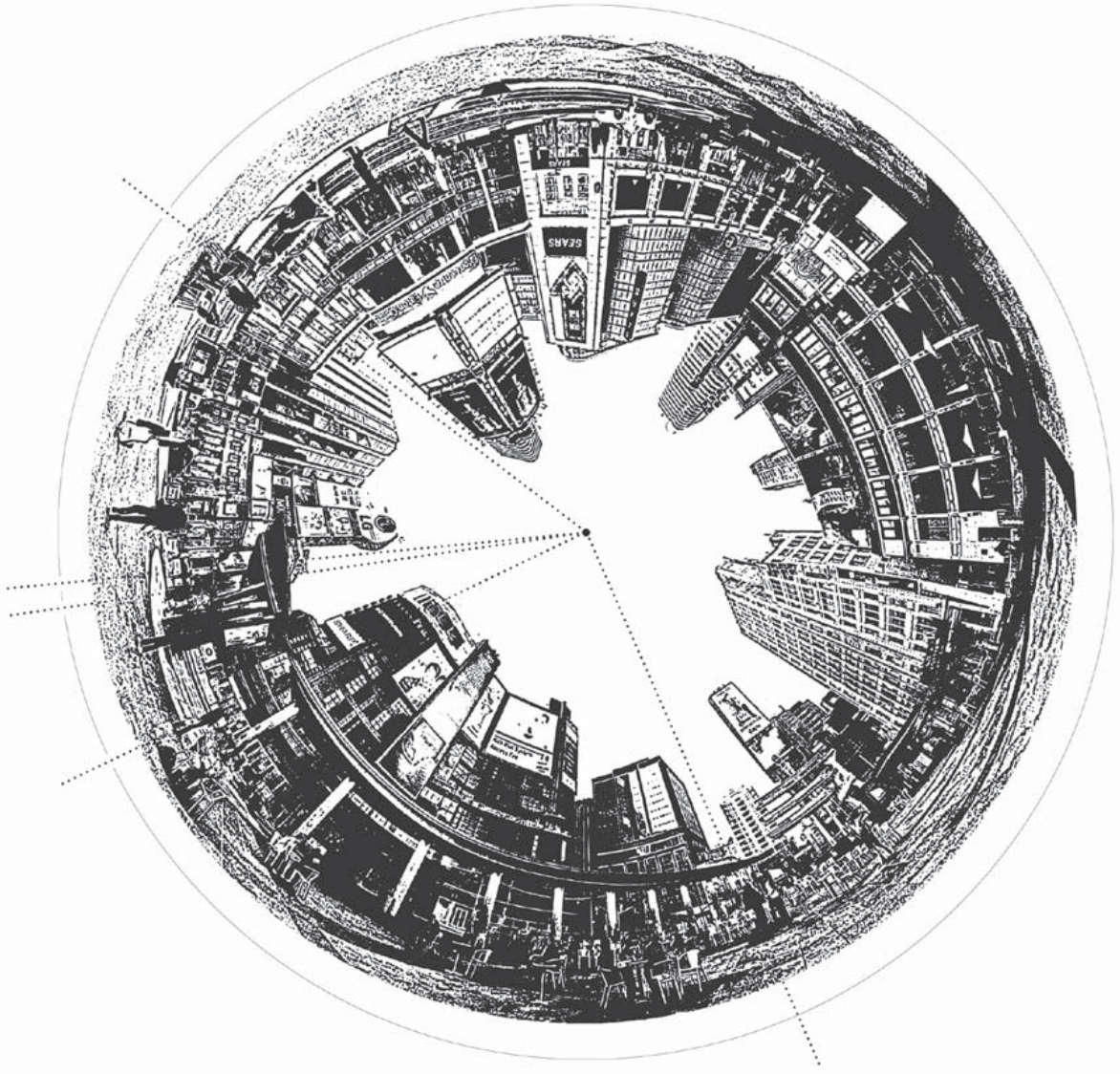
Şimdi kendi ülkelerinin emperyalist müdahaleciliği konusunda daha düne kadar hiçbir şey söylememiş ulusalcılar Suriye konusunda sözde anti-milliyetçi bir tutumla

habire barış havarılığı yapıyorlar. Türkiye Cumhuriyeti kurulduğundan beri Kürdistan işgal altında olmasını eleştirmeyenler, 1974'ten beri Kıbrıs'ı ilhak eden T.C.'yi hiç görmeyenler, Irak işgali sırasında kuzeyden müdahaleye jeopolitik çıkarlarımız gereği sıcak bakanlar Suriye konusunda çok enternasyonalistler!

Tabii ki Türkiye'nin emperyalist emelleri var. Tabii ki Ortadoğu'da kendi çapında hegemonya kurmaya çalışan ve dengeleri kendi lehine çevirmeye çalışan mezhepçi, emperyalist ve müdahaleci politikaları var. Bunları teşhir etmek gerekir. Rojava'yı savunmak bunun en önemli yoludur. Bu anti-AKP, pro-Esad bloğunu bunu yaparken görmek çok zor. Suriye halkının refahını düşünenler için bir başka yol da Türkiye'nin mülteciler konusundaki politikalarını teşhir ederek enternasyonalist bir dayanışma sergilemektir. Eğer Suriye halkı ile dayanışmak esas ise zulümden kaçmış 300.000'den fazla mültecinin statü alması, barınma, beslenme ve sağlık hakları gibi hakları öne çıkaran bir kampanya yapmak mümkündür ama sözde savaş karşıtları Suriyeli mültecilere birer terörist gözüyle baktıkları için dayanışmak şöyle dursun Falanjistlerin Lübnan'daki Filistinli mültecilere baktıkları gibi bakmaktadırlar

Hatay'da ve Adana'da basılan tirlara gelecek olursak, bu silahların otomatik olarak El-Nusra'ya ya da IŞİD'e gittiğini düşünmek doğru değil. Suriyeli sosyalistler, Türkiye'nin silahları daha çok ÖSO içerisinde IŞİD'e karşı savaşan diğer İslami gruplara gönderdiğini düşünüyor.

Üçüncü yılına yaklaşırken Suriye devrimi tüm karmaşıklığı ama aynı zamanda bu kadar baskı karşısındaki onurlu direnişiyi sürüyor. Cenevre-2 konferansını protesto eden devrimcilerin çadırında tüm Arap devrimlerinin ortak talebi diyebileceğim şu dövizler asılıydı: Özgürlük, Eşitlik, Demokrasi ve Onur!

Kentsel dönüşümden kentsel devrime işçi sınıfının rolü

Çağla Oflas

Kapitalist kentleşme sadece sömürünün değil, toplumsal kesimlerin mekânsal ayrımların sınıfsal bir nitelik kazanmasının izlerini taşır.

KAPİTALİZM kendisinden önceki üretim ilişkilerinden farklı olan ve o zamana kadar var olan tüm toplumsal kurumların büyük bir kısmının yok olmasına yol açarken, kilise ve aile gibi kurumları kapitalist üretim sürecine yeniden adapte ederek değişimini sağladı. Kuşkusuz bu değişimden en fazla nasibini alan kentler oldu. Kapitalist sermaye ilişkisinin gelişmesiyle birlikte kent ve kır arasındaki ilişki yeniden kuruldu. Ticaret sermayesinin gelişmesi başka coğrafyalarda ticaret ilişkilerinin kurulmasını sağlarken, farklı endüstri kollarının da gelişmesine yol açtı. Kentlerde yaygınlaşan endüstri gelişimi giderek kırsal alanlara da sıçradı. Feodalizmin aşılıp yeni toplumun inşa edilmesinde bu tür kentler

merkezi rol oynadılar. Kır tarafından temsil edilen feodal beyliklerin kentlerin yeni temsilcisi burjuvazi karşısında yenik düşmesiyle birlikte kapitalizm zaferini ilan etti. Kapitalist üretim ilişkilerinin kıra girişi ve kırların çözülmesiyle birlikte kentlere akan yeni emekçi kesim sanayi proletaryasının meydana gelmesine yol açtı. Bu sürece olumlu bakan Marx ve Engels, Komünist Manifesto'da, Feodalizm karşısındaki zaferi ertesinde gericileşen burjuvazi karşısında tek devrimci sınıf ilan ettiği işçi sınıfını burjuvazinin mezar kazı-cısı olduğunun altını çizdiler. Feodal üretim ilişkilerinde pek çok köylü ayaklanmaları ve isyan gerçekleşmiş olmasına rağmen köylülüğün yeni bir toplumsal değişim konusunda

devrimci rol oynaması mümkün değildir. Köylülerin mekânsal anlamda birbirlerinden ayrı konumlanışları bir araya gelerek örgütlenmelerinde en büyük engeldir. Kapitalizmin kırsal alanlara girip buraları çözmesiyle birlikte bu engel ortadan kalkmış oldu. Köylülükten tamamen farklı olan işçi sınıfı üretimin gerçekleştiği fabrika ve atölyelerde üretim yaparken, yaşam mekânlarında da bir araya gelerek sömürü koşullarını birlikte yaşamaktadır. Bu durum işçi sınıfının bir bütün olarak birlikte hareket edebilmesinin de zeminini oluşturmaktadır.

YENİDEN ÜRETİM SÜRECİ

Kapitalist kentleşme işçi sınıfının üretim ve yeniden üretim sürecinde sömürülmesinde başat rol oynamaktadır. İşçi sınıfı sadece üretim koşullarında değil, yeniden üretim sürecinde de pek çok olumsuz koşulla karşı karşıyadır. Engels, 18. Yüzyıl başlarında uzun saatler sefalet koşullarında çalışılan ortalama insan ömrünün 45 yaş olduğu İngiltere'deki çalışma koşullarını aktardığı

“İngiltere’de Emekçi Sınıfların Durumu” başlıklı eserinde sömürü ilişkilerini üretim süreciyle sınırlamaz. Emek gücünün yeniden üretim alanları olan işçi sınıfına ait konutlar, yerleşim bölgeleri aynı sefaletin ve sömürü sisteminin izlerini taşır. Sanayi kesimine yakın olan konutların durumu berbatır. Genellikle penceresiz ve kapısız olan bu evler son derece sağlıksız olup, kolera, verem gibi pek çok hastalığın da gelişmesine neden olmaktadır. Aynı şekilde ortak kullanım mekânları olan, yollar, meydanlar da pislik ve çöp içindedir. Bu tip yerleşim mekânlarından şehre kesif bir koku ve sis yayılmaktadır.

Kapitalist kentleşme sadece sömürünün değil, toplumsal kesimlerin mekânsal ayrımların sınıfsal bir nitelik kazanmasının izlerini taşır. Mekânsal anlamda işçi sınıfıyla burjuvazi yaşamları boyunca birbirleriyle hemen hemen hiç ilişkiye girmeden yaşar. İşçi sınıfı mahallelerinin görece kontrolden uzak bu yapısı işçi sınıfının sadece işyerleri dışında örgütlenmesine zemin sağlar.

Okuma odaları, çalışan sınıflar kulübü ve publar’da bir araya gelen işçi sınıfı sadece işyerinde karşılaştıkları sorunlara karşı değil, yaşam alanlarında da karşılaştıkları sorunlara karşı mücadele etme stratejisi geliştirmek üzere örgütlenirler. Kapitalist kentleşmenin hem fabrikalarda hem de yaşam alanlarında yarattığı sorunların derinliği işçi sınıfının kapitalizme karşı mücadelesinin de zeminini yarattı. İşçi sınıfı defalarca çalışma koşullarının ve yeniden üretim alanlarının iyileştirilmesi için sermayeye karşı ayaklandı. Kapitalist kentleşmenin dayattığı sömürü ilişkileri sonucunda derinleşen çelişkiler pek çok kent merkezli ayaklanmalara yol açmakta. 1871 Paris Komünün’de, 1905 devriminde ortaya çıkan Petrograd Sovyeti, 1919 Seattle Genel Grevi, 1927’de Şangay Komünü ve 1980 yılında Gdansk tersaneleri işçilerinin öncülük ettiği Dayanışma Hareketi kentsel orijinli mücadelede işçi sınıfının merkezi rolüne işaret etmekte.

İŞÇİ SINIFININ UZAKLAŞTIRILMASI

İşçi sınıfının hem işyeri hem de mekânsal ölçekteki mücadeleleri çeşitli iyileştirmeleri beraberinde getirirse de, sermayenin ihtiyaçları asıl olarak belirleyici rol oynadı. Kapitalizmin ortaya çıkışından günümüze kadar kent yaşamı sermayenin ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlendi. Kentler sadece sermaye birikimi değil, artı sermayenin emilmesi sürecinde de önemli bir rol oynamaktalar. Marksist Kuramcı David Harvey kapitalizmin giderek büyüyen bir coğrafya üzerinde gerçekleştirdiği bu sürecin kentli kitleleri her türlü haktan mahrum bırakan ve giderek yaygınlaşan “yaratıcı yıkım” pahasına gerçekleştirdiği sonucuna varır. Tıpkı 1871 Paris’inde olduğu gibi: Yaygın bir ulaşım (tren ve giderek metro) ağının inşası, yeni caddeler, geniş bulvarlar, parklar, kanalizasyon, içme suyu, kolera vb. salgın hastalıklara karşı çevre temizlik ve hijyen sisteminin kurulması ve kentin genişlemesi ile birlikte kentin merkezi bölgelerine dönüşmüş yerlerde yaşayan işçi sınıfı buralardan sökülüp atılması.

İstanbul, Gezi Parkı direnişiyle antikapitalist isyanın asi şehirlerinden biri olduğunu gösterdi.

Kapitalizm altında ilk kentsel dönüşümler, 1850'lerden itibaren Paris, Londra, Manchester, Berlin, Viyana gibi sanayi merkezlerinde gerçekleştirildi. Kentsel dönüşümün başını kilometrekareye 100 bin kişinin düştüğü Paris'te, kent planlamacısı Hausmann çekti. Bonapartizmin yöntemleriyle ve İçişleri Bakanlığının "katkılarıyla" gerçekleştirilen 20 yıllık kentsel dönüşüm sürecinde istimlak edilerek yıkılan binlerce işçi evinin yerine kapitalizmin tapınakları -şirket merkezleri, bankalar, devasa devlet binaları ve kiliseler- dikildi. Yükselen işçi hareketi korkusu, Hausmann'ın işçi sınıfının kent merkezinden sökülüp atılarak yeni oluşturulan banliyölere tıktırılması, kent merkezi ile banliyölerin ayrıştırılması planının unsurlarından biriydi. Kentsel dönüşüm, kullanılan amansız devlet gücüne rağmen 1871 Paris Komünü'nü önleyemedi. Kentlerden kovulan işçi sınıfı kenti geri alarak o güne kadar hiç yaşanmamış en demokratik sistemi oluşturdu ve başka bir kentin mümkün olduğunu gösterdi. Kent orijinli mücadelede komün dersleri güncelliğini hala korumaktadır.

TÜRKİYE'DE DURUM

Türkiye'de sermayenin gelişiminde kentlerin gelişimiyle birlikte gerçekleşti. 1940'lı yıllardan itibaren kırdan kente göç hızlandı. Köyden kente akan ve işsizlikle boğuşan işçi sınıfının barınma sorunu boş bulunan herhangi bir araziye yapılan gecekondular oldu. 1960 ve 70'li yıllarda artarak devam eden göç dalgası özellikle İzmir, Ankara ve İstanbul gibi büyük kentlerde sanayi alanlarını da merkezine alacak şekilde gecekondular yoğunlaşmasına yol açtı. Bu yıllarda işçi sınıfı sendikalar pek çok hakkın kazanımı için mücadeleye atılırken, milyonlarca emekçinin sağlıksız koşullarda barındığı gecekondular farklı kültürel ağlar oluşturmakla birlikte sınıfsal mücadelenin başka bir odağını oluşturdu. İşçi sınıfının kendi kullanımları için derme çatma yapılan gecekondular 70'li yılların sonuna doğru arazi mafyası denilen kesimlerin ortaya

çıkmasıyla rantal ilişkiler içine çekildi. Hükümetler bu sağlıksız yapıları hem rant ilişkileri hem de siyasi çıkarları amacıyla elektrik, su temizlik gibi hizmetlerin götürüldüğü yerleşim birimleri olarak yeniden şekillendirdiler. Hatta 1980 sonrasında da bu tür uygulamalar devam etti. Ancak 1990 yıllardan itibaren başlayan kentsel dönüşüm politikalarıyla birlikte işçi sınıfı ve kent yoksulları bu bölgelerden uzaklaştırılmaya başlandı. Bugün bu alanların büyük bir bölümünde alışveriş merkezleri ve plazalar bulunurken, daha rant getiren alanları da mutenalaştırılmış, güvenli ve konforlu, lüks konutlara ayrılmış durumda.

KENT VE DEVRİM

Kapitalist sistemin ihtiyaçları kent planlamasındaki sistematik etkisini günümüze dek korurken, sadece kırların çözülmesi dışında kent içinde de mülksüzleşerek işçi sınıfına katılan toplumsal kesimlerin sayısı hızla artıyor. Esnek, güvencesiz çalışma koşulları işçi sınıfını egemen sınıf karşısında giderek daha da kırılgan hale getirirken, barınma, sağlık, eğitim, su gibi temel hakların yeni-liberal politikalar eşliğinde gasp edilmesi pek çok sorunun yaşanmasına yol açıyor. Günümüz kentlerinde üretim ve yeniden üretim sürecindeki çelişkilerin derinleşmesi, şehirlerin ayaklanmaların merkezi haline dönüşmesine yol açıyor. 1919'da dünyanın en yoğun nüfuslu kentlerinden biri olan Paris'te belediye sınırları

içinde 3 milyon kişi yaşıyordu. Bugün kent sınırları içinde 2 milyon kişi, her ulustan işçi ve kent yoksulu 10 milyonu aşkın çoğunluk ise banliyölerdeki her aileye bir konserve kutusu düşen apartmanlarda "barınıyor". 2011'de Londra ve diğer İngiliz kentlerinde olduğu gibi kent yoksulu patlamaları da, aynı mekânsal bölünme içinden gerçekleşiyor.

Yakın tarihimizde 1999 yılında Seattle'de başlayan antikapitalist mücadeleyi başka şehirlerde pek çok protestolar izledi. Kuşkusuz bunların en önemlileri Tunus ve Mısır devrimleriydi. Tunus'da ve Tahrir Meydanı'nda ayaklanan milyonlar 40 yıllık diktatörlükleri devirdi. Devrimlerin etkisi tüm dünyaya yayılırken, Wall Street'i işgal et hareketi, Wisconsin'de protesto eylemleri, Atina'da Sintagma meydanında kitlesel protesto eylemleri ve Avrupa'da büyük işçi grevleri gerçekleşti. Türkiye'de de geçen yaz meydana gelen Gezi eylemleri, içeriği gibi birbirinden farklı olsa da her bir mücadele büyük yığınlara güç verirken yeni bir tür mücadelenin oluşmasına yol açmakta. Tüm hareketlilik içinde işçi sınıfı da hem örgütlenme düzeyinde hem de mücadele düzeyinde yeniden şekillenmekte. Kapitalizmin üretimi sürecinde birlikte mücadele etme yeteneğine sahip olan tek sınıf olan işçi sınıfı, kent mücadelesinde de birleştirici bir role sahip olacaktır. Kapitalist kentlerin sınıfsal anlamda bölünmüşlüğüne son verecek tek toplumsal kesim işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının kitlesel düzeyde mücadelesinin gelişmesi mekânsal düzeyde sürmekte olan pek çok mücadelenin kazanılmasıyla sınırlı kalmayıp kapitalist kentleşmenin yok olmasına da yol açacaktır.

Kaynaklar:

- 1 Friedrich Engels, İngiltere'de Emekçi Sınıfların Durumu, Konut Sorunu
- 2 Henri Lefebvre, Kentsel Devrim
- 3 Davit Harvey, Asi Şehirler, Paris, Modernitenin Başkenti

1914-2014: Savaş ve devrim yüzyılı

Onur Devrim Üçbaş

**Kapitalizmin
kıtada gelişmesi ve
yaygınlaşması bir
yandan işçi sınıfının
sayısını devasa
ölçülerde arttırırken
diğer yandan
emperyalist ülkelerin
dünya pazarları
ve siyasal etkileri
için yürüttükleri
mücadelenin hızla
keskinleşmesine
neden oldu.**

1914'TEN BU YANA geçen yüzyıl, iki büyük savaşın, pek çok devrimin ve karşı devrimin, büyük kitlesel işçi hareketlerinin ve milyonlarca kişiyi sokağa döken toplumsal hareketlerin yüzyılı oldu. Milyonlarca kişinin öldüğü iki dünya savaşının, atom bombalarının yarattığı umutsuzluğun yanında, Ekim Devrimi'nin açtığı devrimler çağına yarattığı umut da vardı. Bu dönem çok önemli kırılmaların yaşandığı, ana akım tarih anlayışının kırılmaya uğradığı olaylara tanık oldu. Ana akım tarihçiler ve burjuva yorumcuları 1980'lerde ve 1990'larda sürekli kapitalizmin zaferini, tarihin sonunu, büyük anlatıların bittiğini anlattılar. Ancak son 25 yılda, özellikle de son 10 yılda yaşananlar onların ne kadar hatalı olduğunu gösteriyor. Marx 'Şimdiye kadarki bütün tarih sınıf mücadelesinin tarihidir' demişti. 1914-2014 dönemini sınıf mücadelesi açısından anlamak, dünya işçi sınıfı açısından değerlendirmek bize ana akım tarih anlayışının asla kazandıramayacağı bir kavrayış sunabilir.

Birinci Dünya Savaşı'nın patlak

verdiği Avrupa, temeli sanayii devrimine ve Fransız Devrimi'ne dayanılabilecek ekonomik ve siyasal gelişmeler sonucunda oluştu. Kapitalizmin kıtada gelişmesi ve yaygınlaşması bir yandan işçi sınıfının sayısını devasa ölçülerde arttırırken diğer yandan emperyalist ülkelerin dünya pazarları ve siyasal etkileri için yürüttükleri mücadelenin hızla keskinleşmesine neden oldu. Kapitalizm kendisini dünyada Emperyalizm şeklinde örgütlerken farklı burjuvazileri temsil eden devletler kaçınılmaz bir şekilde kafa kafaya geldiler. 1914 yılında Avrupa'daki emperyalist ülkeler arasındaki çelişkilerin keskinleşmesinin bir sonucu olarak Birinci Dünya Savaşı çıktı. Farklı ülkelere milyonlarca emekçi cephelede ölüme gönderildi. 1800'lerin sonundan itibaren kentlerde hızla gelişen, kendi ekonomik ve siyasal örgütlenmelerini yaratan işçi hareketi savaşın önüne geçemediği gibi, İkinci Enternasyonal'de ifadesini bulan önderliği de -tarihi bir ihanetle- şovenizme teslim oldu. 1914 yılı milyonlarca kişilik işçi partilerinin, sendikalarının, enternasyonalizmi kâğıt üzerinde

4 yıl içerisinde 40 milyondan fazla kişinin öldüğü 1. Dünya Savaşı ile kapitalizmin krizinin ve emperyalist rekabetin getirdiği yıkım kendini gösterdi.

benimsemiş olan onlarca örgütün nasıl bürokratikleştiğini, liderlerinin tabandan kopup, işçileri nasıl savaşa gönderdiğini acı bir şekilde gösterdi. Reformizmin bu ihaneti işçi sınıfının daha pek çok kez karşılaşacağı bir durum olacaktı.

Birinci Dünya Savaşı sadece yaşanan muazzam vahşet ve katliamla değil, devletlerin milyonlarca insanın gözü önünde açıkça teşhir olmasıyla da anılmalıdır. 'Yurtsever' duygularla savaşa koşan milyonlarca işçi, cephedeki gerçeklikle karşılaştıklarında hızla hâkim fikirlerden koparak sadece savaşa değil, onu yaratan sisteme karşı da mücadeleye başladılar. Savaşa katılan tüm ülkelerde hızla büyüyen devrimci işçi hareketi Rusya'da sosyalist bir devrim gerçekleştirirken, Almanya'da, Macaristan'da, İngiltere'de de rejimi devirmenin eşiğine geldiler. Sosyalist hareketteki bölünmenin ardından işçiler arasında hızla kitleselleşen Komünist Partiler ve onları koordine eden bir Komünist Enternasyonal kuruldu. İşçi hareketi sosyal demokrat ve komünist olmak üzere iki kanada bölünürken bütün büyük devletlerin egemen sınıfları sosyalist bir devrim korkusu yaşamaya ve bu ihtimali engellerebilmek için araçlar geliştirmeye başladılar.

Birinci Dünya Savaşı'nın sonu daha büyük bir savaşın koşullarını hazırladı. Versay barışı Avrupa'da sürdürülemez bir denge yaratırken, 1930'daki Büyük Buhran'ın yarattığı kriz ve kapitalizmin iç çelişkileri yeni bir dünya savaşının yolunu hazırladı. Sadece sosyalist devrimin önüne geçmeyi değil, bütün bir işçi hareketini yok etmeyi amaçlayan yeni ve tehlikeli bir akım İtalya ve Almanya'da hızla gelişti. İşçi sınıfını sadece bastırmayı değil, onu atomize etmeyi ve tarih sahnesinden silmeyi amaçlayan kitlesel bir gericilik hareketi olan faşizm Avrupa'da büyük sermayenin de desteğini alarak büyüdü. Ekim Devrimi'nin ardından yenilgiye uğrayan işçi sınıfından iktidarı gasp eden Stalinist bürokrasinin uyguladığı yanlış politikalar da faşizmin

zaferini kolaylaştırdı. Avrupa'da sosyal demokrat ve komünist işçiler faşizme karşı birlikte mücadele etmek yerine birbirleriyle mücadele ettiler. Sonunda Almanya'da ve İtalya'da faşizmin iktidara gelmesi haklı olarak 'yüzyılın gece yarısı' diye adlandırılan bir döneme yol açtı. Batı Avrupa'da faşizm ve ırkçılık yükselirken çoğu işçinin bir umut olarak baktığı Sovyetler Birliği'nde ise bürokrasi milyonlarca işçiyi çalışma kamplarına gönderiyordu. 1936 İspanya İç Savaşı faşist güçler için bir deneme tahtası olurken SSCB de bu ülkeyi kaderine terk etti.

İkinci Dünya Savaşı ilkinden çok daha büyük bir kitle katliamı oldu. Faşist Almanya'nın ve müttefiklerinin yenilgisiyle biten savaşın ardından ABD ve SSCB iki büyük güç olarak tarih sahnesinde öne çıkarken, Sovyetler Birliği işgal ettiği bölgelerde kendi kukla rejimlerini oluşturdu. Avrupa'nın ortasından geçen demir perde sonraki 50 yıl boyunca işçi sınıfını da bölecek, Batı'daki işçilerin komünizm tehdidiyle, Doğu'daki işçilerin baskıyla sindirildiği bir döneme girilecekti.

1950'lerde tüm dünyada zirve yapan silahlanma harcamalarının da etkisiyle kapitalizm 1973'deki petrol krizine kadar sürecek bir refah dönemine girdi. Gelişmiş ekonomiler

büyürken, işçi ücretlerinde de artışlar yaşandı. İngiltere başta olmak üzere pek çok ülkede devlet yatırımları artarken, sosyal güvenlik, sağlık gibi hizmetlerde gelişmeler yaşandı. Dünyanın ABD ve SSCB arasında bölündüğü bu dönemde işçiler her iki kampta da mücadeleye devam ettiler. Doğu Bloğu ülkeleri anlatıldığı gibi işçi sınıfı açısından bir cennet olmaktan çok uzaktı. 1953'te Almanya'da, 1956'da Budapeşte'de sokaklara dökülen işçiler karşılığında Sovyet tanklarını ve Sovyet askerlerini buldular.

1968 yılı tüm dünyada isyanın patlak verdiği bir yıl oldu. Fransa'da milyonlarca işçi greve giderken onlara katılan milyonlarca öğrenci etkisi on yıllarca süren, pek çok yeni siyasal akımın doğmasına neden olan bir hareket yarattı. ABD'de sivil haklar hareketi büyük bir değişim dalgası başlatırken, Vietnam'da Vietkong gerillaları ABD'ye karşı Tet saldırısını gerçekleştirdiler, Meksika'da öğrenciler sokaklara çıktılar ve katledildiler. 1968 sadece Batı bloğu için geçerli değildi, Prag'da milyonlarca kişi Sovyetler'in baskısına meydan okudu. Londra, Paris, Roma ve Berlin kitlesel eylemlerle sarsıldı. 1968 yılı kitlesel hareketlerin tıpkı 1905'te ve 1917'de olduğu gibi kendiliğinden bir şekilde patladığını ve güçlü bir etki yaratabildiğini

Lenin devrimin kalbi olan Petrograd kentinde sovyet üyesi işçilere sesleniyor, Ekim 1917.

*1968'de Fransa'da patlak veren hareket
Mayıs ayında 10 milyon işçinin katıldığı
tarihin en büyük genel grevi ile doruk
noktasına ulaştı*

gösterdi. Ancak işçi hareketi siyasal bir liderlikten yoksun olduğu için en güçlü olduğu Fransa'da bile siyasal iktidarı ele geçiremedi. Ya reformist ya da Stalinist önderlikler tarafından ihanete uğradı.

1968-1980 arasında büyük işçi mücadeleleri yaşanırken, 68'in devrimci heyecanını taşıyan işçiler kapitalist uygulamalara kitlesel olarak karşı koydular. 1974'te Portekiz'de, 1979'da İran'da politik devrimler olsa da bunlardan ilki sosyal demokrasi tarafından pasifize edildi diğeri ise siyasal islam tarafından ele geçirildi. Bütün bu yıllar boyunca SSCB'deki devlet kapitalizmi, Batı kapitalizmiyle rekabette giderek daha fazla zorluk çekti. İşçi sınıfı üzerinde yoğun bir sömürü uygularken bir yandan da Afganistan işgali gibi yayılmacı yöntemlerle etkisini korumaya çalıştı. Ancak ekonomik olarak güçten düştükçe daha istikrarsız bir hale geldi ve aşağıdan gelen tepkiye daha açık oldu. 1980 de Polonya'da yükselen işçi hareketi Sovyet yönetiminin kırılganlığını gözler önüne serdi. Sovyetler askeri gücüyle bunu gizlemeye çalışsa da bu yöntem başarılı olmadı.

1989-1991 sürecinde önce Doğu Bloğu ülkeleri, daha sonra ise SSCB'nin kendisi aşağıdan bir halk hareketiyle paramparça oldular. Reform talepleriyle sokağa çıkan milyonlarca kişi kendilerinin ne kadar güçlü, rejimlerin ne kadar zayıf olduğunu anladıkları anda hareket politik bir devrime evrildi. Stalinist sol bu hareketleri birer karşı devrim olarak nitelese de bunlar ekonomik açıdan ileriye ya da geriye değil, yana doğru adımlardı; devlet kapitalizminden serbest pazar kapitalizmine geçilmişti. Bu yüzden bu ülkelerdeki egemen sınıflar, sadece KGB yöneticisi değil de oligark oldular ve güçlerini korudular. Burjuvazi ve egemen sınıflar coşku içinde kapitalizmin zaferini ilan ettiler, devrimler ve savaşlar geride kalmıştı; artık kapitalizmin altın çağı başlıyordu.

Bu süslü lafların aldatmacadan ibaret olduğu önce Balkanlarda sonra Irak'ta yaşanan savaşlarla çabucak ortaya çıktı. Kapitalizmin iç çelişkileri de emperyalizm de varlığını sürdürüyordu. Avrupa'nın göbeğinde yaşanan Bosna Savaşı Batılı ülkelerin ve ABD'nin ikiyüzlülüğünü açıkça ortaya serdi. İşçi hareketi de ortadan kaybolmamıştı elbette. Fransa'da Juppe hükümetine karşı çıkan işçiler 1968'den beri ülkede görülen en büyük grev ve eylem hareketini yaratarak egemen sınıfa önemli bir geri adım attırdılar. Kapitalizm, sahte rakibinin yokluğunda en vahşi yüzünü göstermekte gecikmedi. Küreselleşme olarak adlandırılan sermayenin yayılma politikaları küresel düzeyde maaşların düşmesi, kamu harcamalarında kesintiler yapılması olarak uygulandı. 1999 yılında Seattle'da başlayan antikapitalist hareket kapitalizme karşı ne eski reformistlerin ne de Stalinistlerin muhalefetine benzemeyen çok farklı bir renkli muhalefet olarak doğdu. Farklı hareketlerin mücadele içindeki birliği, yeni bir kuşağın devrimci solun fikirlerine kazanılmasını sağladı.

11 Eylül 2001'de ABD'deki ikiz kulelere yapılan saldırı emperyalizm

açısından yeni bir dönemin başlangıcı oldu. ABD bu saldırıları bahane ederek Irak ve Afganistan'a saldırdı, Bush doktrini bütün dünyaya "ya benim yanımdasın ya da düşmansın" diye seslendi. Antikapitalist hareketin cevabı dünyanın gördüğü en büyük savaş karşıtı hareketi örgütlemek oldu. İngiltere'de 1 Milyon kişi sokağa çıkarken, Türkiye'de savaş karşıtlarının mücadelesi savaş tezkeresini engelledi. 2008 yılında başlayan küresel ekonomik kriz 1930'lardan bu yana yaşanan en büyük kriz oldu. Finansal sektörde başlayan kriz, milyonlarca işçinin işten çıkarıldığı bir durgunluğa neden oldu. Krizi ideolojik saldırı izledi. Tüm dünyada sosyal güvenlik kurumları, maaşlar kesintiye uğratıldı.

2011'de Tunuslu bir gencin kendisini yakmasıyla başlayan Arap Baharı on yıldır antikapitalist hareketin etkili olduğu böyle bir dünyada patlak verdi. Kısa zamanda tüm bölgeye yayılan hareket Tunus ve Mısır'da diktatörleri devirdi, Suriye'de ise rejim kendisini bütün ülkeyi ateşe atmak pahasına koruyabildi. Direniş de küresel hale geldi, İspanya'da Mısır'ı örnek alan öfkeli meydanları işgal ettiler. Occupy Wall Street eylemcileri ABD'nin son zamanlarda gördüğü en büyük muhalefet hareketini yarattılar. Ekonomik kriz bir yandan Syriza, Die Linke gibi sol partilerin kitleselleşmesine yol açarken diğer yandan özellikle Avrupa'da aşırı sağ partiler yükselişe geçtiler.

Geride bıraktığımız yüz yıllık dönem, işçi sınıfının yürüttüğü mücadeleyle, bugün verili olarak aldığımız birçok kurumu yarattı. Oy hakkından, sosyal güvenliğe, kamusal eğitimden, sağlık sistemine birçok önemli kazanım işçiler tarafından sağlandı. Ancak bu kazanımlar bugün kapitalistler tarafından her zamankinden daha çok saldırıya uğruyor. Ancak Arap Baharı'nın ve küresel isyan hareketinin çağında; bugün, gelecek için çok daha umut verici bir dünyada yaşıyoruz.

1917 Şubat Devrimi: Ekmek, barış, iktidar

Doğan Tarkan

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI henüz sürüyordu. Rus İmparatorluğu ağır yaralar almıştı. Cephe işler kötüydü. Cephe gerisi ise daha da kötüydü. İşçiler savaşa asker olarak gitmek istemiyorlardı. Kimse savaşa inanmıyordu. Açlık vardı. Ekmek bulmak zordu.

Ağırlaşan koşullara karşı işçiler büyük bir hareketlilik içindeydi. 1916 yılı boyunca 1410 greve 1 milyon işçi katılmıştı. 243 politik grev olmuştu. 1917 yılı daha büyük bir grev hareketi ile başladı.

13 Şubat günü, 500 bin emekçi bir gösteri yürüyüşü yaptı. 18 Şubat'ta Putilov Fabrikası'nın 50 bin işçisi greve çıktı. Bu arada ekmek karneye bağlandı. Petersburg'un her yerinde ekmek ayaklanmaları başladı.

Rus takviminin farklılığından

dolayı 8 Mart kadınlar günü Rus Takviminde 23 Şubat'tı. O gün 50 fabrikadan 87 bin kadın işçi greve çıktı. Onlara Putilov'un 50 bin grevci işçisi de katıldı.

Ertesi günü gösteriler daha da yayıldı, grevler çoğaldı.

25 Şubat günü askeri birliklerde isyanlar çıktı. Askerler işçilere ateş açmayı redderken kendi subaylarını vurmaya ve silahları ile birlikte işçilerin yanına geçmeye başladılar.

Kadınların eyleminden 5 gün sonra 28 Şubat'ta Rus Çarlığı devrildi. Dönemin en kanlı diktatörlüğü 5 günlük bir işçi eylemi ile yıkılıp gitmişti.

ŞUBAT DEVRİMİ'NDE BOLŞEVİKLER

1917 Şubat'ında Putilov Fabrikası'nda 150 Bolşevik, Petersburg'un en yoğun sanayi bölgesinde ise 500 Bolşevik vardı.

Bu sayısal küçüklüklerine rağmen Bolşevikler bütün işçi eylemlerinde çok önemli bir rol oynadılar.

Ancak hiçbir işçi eylemi Bolşeviklerin kararı ile başlamadı.

Tam tersine, kadın işçiler Bölge Komitesi'ne eylem yapacaklarını söylediklerinde Parti Komitesi bu eylem kararına karşı çıktı.

Aynı şekilde 27 Şubat'ta neredeyse bütün Petersburg işçileri greve çıkmışken Parti Komitesi henüz genel grev çağrısı yapıp yapmamayı tartışıyordu.

1917 yılı başında Rus Çarlığı, uluslararası kadınlar gününde grev yapıp sokağa çıkan kadın işçilerin başlattığı devrimle tarihe karışmıştı.

Şubat devrimi çok net bir biçimde büyük kitle eylemlerinin önceden planlanamayacağını, bir partinin çağrısı ile başlamayacağını gösteriyordu.

SOVYETLERİN KURULUŞU

Şubat ayının o 5 gününde işçilerin temel sloganları “ekmek, barış ve iktidar”dı.

İşçiler 24 Şubat’ta sovyet seçimlerine başladılar.

Sovyet, Rusça grev komitesi demektir. İşyeri grev komiteleri (sovyetleri) daha sonra Petersburg Sovyeti olarak birleşti.

Başlangıçta 1500-1600 delegeden sadece 40’ı Bolşevik’ti. Böylece Sovyet yönetimi işçi sınıfının iki reformist partisinin, Menşeviklerin ve Sosyalist Devrimcilerin eline geçti.

Öte yandan Sovyet’teki Bolşevik delegeler henüz 1905’in fikirlerini savunuyorlar, sokakta işçiler “bütün iktidar sovyetlere” diye slogan atarken Bolşevikler “gizli ve doğrudan oya dayalı” Anayasal Meclis öneriyorlardı. Partinin aralarında Stalin’in de bulunduğu merkezi, demokratik devrimi savunuyordu.

BOLŞEVİKLER İŞÇİLERDEN YANA

5 Mart günü Sovyet yürütmesi, yani reformistler grevlerin bitmesi çağrısını yaptılar.

Reformistler artık yeniden “düzenin” sağlanmasını istiyorlardı.

Bolşevikler buna karşı çıktılar. Çünkü işçi yığınları greve devam etmek istiyorlardı. Henüz talepleri karşılanmamıştı.

Bundan sonraki bütün süreç boyunca Bolşevikler koşulsuz işçi yığınlarının taleplerini savundular.

SOVYETLER NASIL ÇALIŞIYORDU?

Her fabrikanın bir sovyeti vardı. Bütün işçiler sovyet toplantısına katılıyordu. Bölge sovyeti için seçilen delegeler sovyet toplantılarında

istendiği an değiştirilebiliyordu.

Bütün sovyet toplantıları yoğun tartışmalara sahne oluyordu. Her olay, her gelişme işçiler tarafından tartışılıyordu.

İşçi sovyetlerinin yanı sıra askerlerin ve köylülerin de sovyetleri vardı. Bolşevikler, Sovyet toplantılarında giderek etkinlik sağlıyorlardı. Ekim ayına yaklaşıldığında artık Bolşevik Partisi sovyetlerdeki en büyük grup olmuştu.

Sovyetlerin yanı sıra sayısız işçi örgütlenmesi vardı. Şubat Devrimi’ne kadar yasak olan sendikalar devrimden sonra yayılmamaya ve güçlenmeye başladı.

Sovyetlerin ve sendikaların yanı sıra fabrika konseyleri vardı. Bunların yanı sıra hayatın her alanında işçiler örgütleniyorlardı. Konut sorunu için, işe sorunu için vs. komiteler kuruluyor, bu komiteler merkezileşiyordu. İşçiler hayatın her alanında duruma el koyuyorlardı.

Reformistler ise Geçici Hükümet ile seçimlere gitmek ve bir parlamento kurmak istiyorlardı.

Oysa Sovyetler ve onun yanı sıra sayısız işçi örgütlenmesi çok daha demokratikti.

Sovyetler bütün çalışanları kapsıyordu. Seçilenler geri çağrılabilirdi. Hiçbir görevli ortalama işçi ücretinden fazlasını alamıyordu. Kısacası sovyetler işçi sınıfı için doğrudan demokrasi demekti.

ÇOĞUNLUĞU KAZANMAK

1917 Şubat Devrimi ile bütün iktidarın Sovyetlerin eline geçtiği 1917 Ekim ayına kadar geçen süreçte Bolşevikler işçi sınıfının çoğunluğunu kazanmak için çalıştılar. Hiçbir zaman devrimi ve devrimci eylemi örgütün işi olarak görmediler, yığınları, işçileri harekete geçirmeye çalıştılar.

“Bolşevikler bıkmadan ve inatla çalışıyorlardı. Her gün, aralıksız, fabrika kürsülerinde, yığınlar arasındaydılar. Her Allah’ın günü, küçük büyük onlarca toplantıda konuşuyorlardı. Yığınlar için onlar kendi insanları olmuşlardı.”

SAVAŞTAN DEVRİME

Savaş ve özellikle savaşta yenilgi egemen sınıflar için yönetme krizi oluşturabilmekte. Yani devrimci bir durum ortaya çıkabiliyor.

1917 Şubat Devrimi’nden öğrenilecek ilk ders bu. Savaşın faturasını ödemek istemeyen Petersburg işçileri giderek yükselen bir mücadelenin sonunda “ekmek, barış ve iktidar” diyerek ayaklandılar.

İkinci önemli ders ayaklanan işçilerin Türkiye solunda yaygın olan inancın tersine bir partinin işareti ile harekete geçemedikleri. Ancak işçilerin bu hareketinin başarısı için işçi sınıfının tüm taleplerine sahip çıkan, savunan ve işçilere genel çıkarlarını gösteren bir devrimci partinin gerekliliği. Bu da üçüncü önemli ders.

Dördüncü ders, sovyetlerin insanlığın bugüne kadar geliştirdiği en demokratik yönetim olduğu. 1917 Şubat - Ekim devrimleri arasında geçen dönem sovyet mekanizmasının ne denli canlı bir demokratik ortam olduğunu gösteriyor.

Son olarak ise Şubat ve ardından Ekim Devrimleri işçi sınıfının kuruluşunun kendi eyleminin eseri olacağını anlatıyorlar. Aynı şekilde Şubat Devrimi henüz sürerken kurulmaya başlayan sovyetler ve sayısız diğer kitlesel işçi örgütü ise sosyalizmin işçi sınıfının kendisini devlet olarak örgütlemesi olduğunu gösteriyor.

(Bu makale daha önce Sosyalist İşçi gazetesinde ve Marksist.org’da F. Aloğlu imzasıyla yayınlandı.)

İttihatçılar tarafından yaşadıkları topraklardan zorla Suriye'ye sürülen Ermeni göçmenler, 1915.

1915 Soykırımı'nın tanınması, tazmini ve Türkiye toplumunun bu utançtan kurtulması hakkında öneriler

1915 SOYKIRIMI'NIN 100. yıldönümüne yaklaştığımız günümüzde, Soykırım mağdurlarının, soykırım faillerinden neler talep edeceğini doğaldır ki mağdur olan halk, yani Ermeniler belirleyecektir. Burada bizim borcumuz, koşulsuz ve önyargısız bir şekilde bu taleplerin arkasında durmaktır. Aşağıdaki öneriler Türkiye tarafının soykırımın 100. yıldönümü gelmeden önce, kayıtsız şartsız soykırım mağdurlarına yönelik yapması gereken sembolik ve ilkesel asgari "jest"lere dair tavsiyelerdir.

1. Tanıma, özür ve tazmin

20. yüzyılın ilk soykırımının tanınmasının ilk adımı, samimi bir özürle olmalı ve failleri ifşa edilerek kınanmalı. Osmanlı Ermenilerinin toplumsal hafızası yeniden inşa edilmeli, bunun için, örneğin Elmadag semtinin ismi değiştirilerek, semte, orada yaşamış olan Gomidas Vartabed'in adı verilmelidir. Osmanlı döneminde gayrimüslimlerden gasp edilerek el konulan, sembolik öneme haiz bazı yapılar günümüz Türkiye'sinde de kullanılmaktadır. Bu bağlamda, soykırımın tanınmasına

Ankara'da bir araya gelen ırkçılık ve milliyetçilik karşıtları, Ankara Düşünceye Özgürlük Girişimi ve Batı Ermenileri Ulusal Kongresi'nin 18 Ocak 2014'de "Hrant Dink 'in Katline 1915'in Perspektifinden Bakmak" başlığıyla düzenlediği forumuyla kamuoyuna aşağıdaki bildiriye ilan etti.

ilişkin atılacak adımlardan biri olarak, Cumhurbaşkanlığı köşkü olarak kullanılan Kasapyan ailesinin bağ evi, ailenin bugünkü varislerine iade edilmeli.

2. Soykırımın inkârına yönelik faaliyetlere son verilmesi.

Başbakanlık bünyesinde çalışan, "Asılsız Soykırım İddialarıyla Mücadele Koordinasyon Kurulu"nun lağvedilmesi. Soykırımın inkârına yönelik olarak yürütülen faaliyetlere son verildiğinin deklare edilmesi ve bu bağlamda 2014 Başbakanlık bütçesinden ayrılan payın iptal edilmesi.

3. Nüfus ve vatandaşlık

Nüfus kayıtlarının şeffaştırılması (serbestçe erişim) ve gayrimüslimlerin vatandaşlıktan çıkarılma kararlarının iptal edilerek vatandaşlık haklarının iadesi. Batı Ermenilerine vatandaşlık hakkının iade edilmesi, isteyenlere T.C. nüfus cüzdanı ve pasaportunun verilmesi.

4. Geri dönüş ve ikamet

Tarihsel topraklarına ve yurtlarına dönerek yaşamak isteyenlere izin verilmesi, teşvik edilmesi ikamet şartlarının oluşturulması, bu bağlamda gereken ortamın sağlanması

5. Tapu kayıtlarında şeffaflık ve kayıtlara erişimde kısıtlamanın kaldırılması

Nüfus kayıtlarına erişimi yasaklayan Başbakanlık genelgelerinin kaldırılması ve Milli Güvenlik Sekreterliği'nin erişimi ve açıklamayı kısıtlayan talimatının iptal edilmesi. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nce dijital hale getirilen fakat gizli tutulan Osmanlı tapu kayıtlarının herkesin incelemesine açılması.

6. Askeri arşivler dahil, Osmanlı arşivlerinin tamamen açılması

Arşivlerin tamamının açılması, araştırmalardaki kısıtlamalara son verilerek arşiv çalışmalarının kolaylaştırılması, askeri arşive erişimin sağlanması. Kısa sürede tümünün dijital ortama aktarılarak yayımlanması.

7. Emval-i metruke kayıtlarının açıklanması

Emval-i metruke yasalarıyla el konularak başkalarına aktarılan mülklere ilişkin 35 bölgedeki komisyonlar tarafından kaydı tutulan defterlerin dijital ortama aktararak kurbanların varislerine ve araştırmacıların incelemesine sunulması. Ermeni mallarının dağıtılmalarıyla ilgili Emval-i metruke komisyonlarının tüm kararların açıklanması. Kamuya ve özel şahıslara dağıtılan Ermeni mallarının envanterinin çıkarılması. Bu mülklerin varislere devredilmesi veya tazmin edilmesi. Yok edilen veya zaman içinde korunmamasından ötürü yok olan mülklerin ve Ermeni kültürel değerlerinin envanterinin çıkarılarak bunların tazmini. Bankalarda ve bankaların emanet kasalarında el konulan para, döviz, kıymetli ayniyat, değerli maden ve ziynet eşyalarının envanterinin açıklanması ve tazmin edilmesi. Tüm bu kayıtların dijital hale getirilerek yayımlanması.

8. Siyasi ve ticari faaliyetlere tahsis edilen mülkler

Siyasi faaliyetler için ayrılıp bu kuruluşlara, mebuslara, gazetecilere tahsis edilenler ile özel sektörün geliştirilmesi yada soykırımcıların ticaret ve sanayi erbabına dönüşmesi için şirketlere, bankalara, ticaret, sanayi ve ziraat odalarına dağıtılan mülklerin envanterinin

çıkarılması. Söz konusu mülklerin bunlardan geri alınması veya tazmin edilmesi.

9. Halen devletin ve devlet kuruluşlarının elindeki mülkler Maliye, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve belediyeler, gibi kamu kurumlarının tasarrufundaki mülklerin envanterinin hazırlanması ve bunların hak sahiplerine iadesi.

10. El konulan kadın ve yetimler ve bunlardan dolayı gasp edilen emval

El konulan veya devletin el koyarak ailelere dağıttığı kadın ve çocukların ve bunlardan dolayı 11 Ağustos 1915 tarihli ve Başbakanlık Osmanlı Arşivinde DH.ŞFR., nr. 54-A/382 numarasıyla kayıtlı özetle: " İhtida eden, evlenen ve güvenilir kimseler yanına bırakılan çocukların şahsi mülklerinin korunması, mûrisleri ölenlerin hisselerinin bu 'koruyucu' ailelere verilmesi"ne dair Dahiliye Nezareti'nden muhtelif vilayet ve mutasarrıflıklara şifre telgraf gereği el konulan yetimlerden dolayı gaspçı ailelere geçen mal varlığı envanterinin açıklanması.

11. Kolektif sorumluluk

Özür, soykırım suçunun kabulü, utançtan kurtulmanın ve restorasyonun en önemli ayaklarından biri. Dolayısıyla bu konudaki kolektif sorumluluk da kabul edilmelidir.

Yolsuzluğu da Ergenekoncuları da AK'lama

Yetmez ama evet kampanyasının gücü ve haklılığı
Şenol Karakaş

Darbe yok, demokratik kazanımlara saldırı var!
Volkan Akyıldırım

12 Eylül 1980 darbesi sonrası yargı
Mehmet Eren

Darbe davalarının yeniden görülmesi üzerine
Arife Köse

Ergenekon'u aklama girişimi ırkçılara moral veriyor
Özdeş Özbay

Neoliberal saldırı altında taşeron işçiler
Mehmet Eren

Yerel seçimler ve yeni fırsatlar
Meltem Oral

Ne kuraklık, ne de neoliberalizm
Akgün İlhan

Ukrayna'da oligarklar ve direniş
Can Irmak Özınanır

2

3

5

12

14

17

12

20

22

24

**Mısır'da kanlı referandum:
Cuntacıların meşruiyet arayışı**
Begüm Zorlu

Suriye Devrimi tartışmaları
Canan Şahin

**Kentsel dönüşümden kentsel devrime
işçi sınıfının rolü**
Çağla Oflas

1914-2014: Savaş ve devrim yüzyılı
Onur Devrim Üçbaş

Devlet, devrim ve marksizm
Ziya Dinçsoy

**1917 Şubat Devrimi:
Ekmek, barış, iktidar**
Doğan Tarkan

**1915 Soykırımı'nın tanınması, tazmini ve
Türkiye toplumunun bu utançtan kurtulması
hakkında öneriler**

26

29

33

36

31

39

41

sosyalist işçi
DEVRİMCİ ANTİKAPİTALİST AYLIK DERGİ

Abone olmak istiyorum!

TARİH:

☐ 6 aylık

☐ 1 yıllık

İSİM:.....

İL:..... İLÇE:.....

ADRES:

.....

..... TEL:.....

E-POSTA:.....

Z Yayıncılık ve Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti.

Sorumlu Yazışleri Müdürü: Meltem Oral

Adres: Serasker Cad. No: 88-90 Nergiz Apt. Kat: 3

Baskı: Akademi Matbaacılık: Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi, C Blok, No: 230 Topkapı-İstanbul

Tel: 0212 493 24 67-68-69

Yerel süreli yayın, ayda bir yayınlanır • www.sosyalistisci.org

MARKSİZM 2014, BAHAR: 16-17-18-19-20 NİSAN

İstanbul, Taksim Meydanı, Taksim Hill Otel

Antikapitalist alternatif için devrimci fikirler

Marks'ta devrim ve özgürlük perspektifi
Konuşmacı: Terry Eagleton

Antikapitalist özgürlükçü muhalefeti nasıl inşa edebiliriz?

Kürtlerin mücadelesiyle gelen barış ve çözüm süreci

İşgalin 40. yılında Kıbrıs'ta özgürlük mücadelesi

100 yıllık inkarın sonu: Ermeni Soykırımı ile yüzleşme

Ne kuraklık ne neoliberalizm, su hakkı!

Yargı Kimden Ne Kadar Bağımsız?

Devlet, Yolsuzluk, Neo-liberalizm

Kentsel Dönüşümün Perde Arkası "Zorunlu Göçler"

Kadınların kurtuluşu ve cinsiyetçiliğe karşı mücadele

LGBTİ mücadelesi ve sosyalizm

İşçi hakları için emek aktivizmi

İcad edilmiş gelenek: Milliyetçilik

Antonio Gramsci'nin devrimci geleneği

Ütopylar ve gelecek

Mülkiyet ve suç: Polisiye edebiyat ve sinema

Türcülük: Hayvan Hareketini Anlamak

YÜZYIL: KRİZ, SAVAŞ, DEVRİM

1914 – 2014: Kriz ve Devrimler Yüzyılı

Konuşmacı: Alex Callinicos

1. Dünya Savaşı'ndan cumhuriyete:

Kim kazandı? Kim kaybetti?

Ekim 1917: İşçi sınıfın açtığı özgürlük kapısı

1936 Almanya – 1936 İspanya:

Faşizme karşı mücadele

1964 Rum Sürgünü: Bir Bavul + 20 Dolar

1968:Sıradan insanlar dünyayı nasıl değiştirdi?

Sömürgeciliğe Karşı Hareketler

1979 İran Devrimi ve Politik İslamcılık

1989: Tiannanmen'den Berlin Duvarı'na

stalinizmin çöküşü

Seattle'dan Gezi'ye: Dünyayı sarsan yeni hareket

www.marksizm.biz